

ҚАЗАҚ ЖУРНАЛИСТИКАСЫ МЕН БАСПА ІСІНІҢ ҒЫЛЫМИ МЕКТЕПТЕРИ

Профессор Қайыржан БЕКХОЖИН

Қазақ баспасөзінің тарихын зерттеу ісінің негізін қалаушы. Баспасөз тарихын тану ғылымында өзіндік мектеп қалыптастырушы. Оның ғылыми ісін жалғастырушылар:

- профессор Б. КЕНЖЕБАЕВ,
- профессор Ә. ҮДҮРҮСОВ,
- профессор С. ҚОЗЫБАЕВ
- профессор К. АТАБАЕВ
- профессор К. АЛДАБЕРГЕН
- А. МЕКТЕП
- профессор А. РАМАЗАНОВА
- және т.б.

Профессор Тауман АМАНДОСОВ

Қазақ журналистикасының жанрлық ерекшеліктерін зерттеу ісінің негізін қалаушы. Журналистика жанрларын тану ғылымында өзіндік мектеп қалыптастырушы. Оның ғылыми ісін жалғастырушылар:

- профессор Ш. НҰРҒОЖИНА,
- профессор А. МАРХАБАЕВ,
- профессор Б. ЖАҚЫП,
- профессор Л. АХМЕТОВА,
- доцент С. МЕДЕУБЕК
- және т. б.

Профессор Темірбек ҚОЖАКЕЕВ

Қазақ журналистикасындағы сатиralық жанрлар сипаттарын түнғыш зерттеуші. Журналистикатану ғылымында және оқыту тәрбиелене ісінде өзіндік мектеп қалыптастырушы. Оның ғылыми ісін жалғастырушылар:

- профессор Н. ОМАШЕВ,
- профессор Б. ЖАҚЫП,
- доцент Р. АЛТЫНБЕКОВА
- және т. б.

**Профессор
Марат БАРМАНҚҰЛОВ**

Қазақ теле-журналистикасының жанрлық ерекшеліктерін ғылыми зерттеу ісінің негізін қалаушы. Теле-журналистер оқыту-тәрбиелу ісінде өзіндік мектеп қалыптастырушы.

Оның ғылыми ісін жалғастырушылар:
профессор Ф. ЫБЫРАЕВА,
профессор С.БАРЛЫБАЕВА,
доцент К. ТҮРСҮЙН,
доцент А.БЕЙСЕНҚҰЛОВ
және т. б.

**Профессор
Әбілфайыз ҮДЫРЫСОВ**

Қазақ баспасөзін безендіру ерекшеліктерін ғылыми зерттеу ісінің негізін қалаушы. Баспа және дизайн, полиграфия мамандарын оқыту-тәрбиелу ісінде өзіндік мектеп қалыптастырушы.

Оның ғылыми ісін жалғастырушылар:
доцент Т. ДҮЙСЕБАЕВА,
аға оқытушы Б. ОМАРОВА,
аға оқытушы Б. СЕРИКБАЙ,
және т. б.

**Профессор
Шериаздан ЕЛЕУКЕНОВ**

Қазақ кітаптары мен кітаптанудың ерекшеліктерін ғылыми зерттеу ісінің негізін қалаушы. Баспагерлерді оқыту-тәрбиелу ісінде өзіндік мектеп қалыптастырушы.

Оның ғылыми ісін жалғастырушылар:
доцент С.М. МЕДЕУБЕК
доцент Р.С. ӘБДИЕВА,
доцент К. МҮҚАТАЕВА,
аға оқытушы МУХАМАДИЕВА Л.И.,
аға оқытушы ӘСЕМБАЕВА Б.О.
аға оқытушы МАЙЛЫҚҰТОВА М.
және т. б.

**Профессор
Абдул-Хамит МАРҚАБАЕВ**

Ғылыми фантастика және ғылыми танымдық журналистика тану мектебінің негізін қалаушы.

Оның ісін жалғастырушылар:
Т. ШАХАНОВ,
Ш. ӘБДІРАМАНОВ,
С. ҚЫШҚАШЕВ,
З. САҚИЕВ,
аға оқытушы Қ. МУБАРАК
және т.б.

**БІЗДЕН ҚАНАТ
ҚАҚҚАНДАР:**

1934-1937

1. Өржанов Ш.
2. Әбілов Дихан.
3. Әшшенов Б.
4. Үқышев Ә.
5. Үсебаев К.
6. Құрманаев А.
7. Құлымбетов Ж.

**Журналист
Әбдуәли Қарағұлов**

8. Қарагұлов Ә.
9. Қожамбетов А.
10. Қорабаев Р.
11. Қойбағаров Т.
12. Қырқымбаев Ә.
13. Дәүкенов Қ.
14. Дүниебаев Н.
15. Байбатыров Т.
16. Баймұратов Т.
17. Байтұрыснов М.
18. Батурин И.
19. Ержанов С.
20. Жәүтік Қ.
21. Райымқұлов Р.
22. Русаков Н.
23. Рыженко И.
24. Рябов Д.
25. Клящицкая Е.
26. Логинов А.
27. Калашников И.
28. Ишанов Ә.
29. Ишанов Ш.

**Жазушы
Рахметолла Райымқұлов**

30. Оңғарбаев Т.
31. Мұздыбаев А.
32. Нұрсейітов И.
33. Паршуков Е.
34. Малдыбаев Қ.
35. Оразбеков Н.
36. Орынтаев О.
37. Омаров Ә.
38. Мысбаев С.
39. Сүлейменов Д.
40. Савченко И.

ИЗ ИСТОРИИ ФАКУЛЬТЕТА

Факультет журналистики Казахского национального университета имени аль-Фараби своё летоисчисление ведёт с образованного в марте 1934 года Казахского коммунистического института журналистики (КазКИЖ, общепринято – КИЖ). Первый директор института Молдагали Жолдыбаев проработал всего до мая 1934 года. 2 июня 1934 года новым ректором был назначен Балкашев Умитбай Мендекеевич, проработавший с апреля 1936 по сентябрь 1937 года. К чтению лекций были привлечены С. Сейфуллин, С. Муканов, С. Асфендияров, М. Балакаев, Б. Шалабаев, Ф. Жеребятев, С. Тулеев, О. Орестов, М. Черепахов, О. Окулов. В 1940-ом году КазКИЖ был переименован в Казахский государственный институт журналистики, с 8 мая 1941г. КИЖ был ликвидирован, весь состав студентов, преподавательский персонал передан КазГУ им. Кирова в качестве самостоятельного факультета. Это постановление Совнаркома Казахской ССР было подписано его Председателем Нуртасом Үндасыновым.

Есть две даты рождения современного факультета журналистики КазНУ им. аль-Фараби . Первая связана с КазКИЖом – март 1934 года, вторая, как факультет нынешнего национального университета – 8 мая 1941 год.

Деканом факультета был назначен Фёдор Алексеевич Жеребятев (1904-1988).

С 1941 по 1948 гг. существовала лишь одна кафедра – теории и практики большевистской печати, преобразованная впоследствии в кафедру теории и практики советской печати. 2 декабря 1948 года была открыта вторая кафедра - история журналистики. Первым ее заведующим был назначен Хаиржан Нургожинович Бекхожин, ставший, в мае 1945 года деканом факультета.

Кафедра теории и практики большевистской печати была предназначена для преподавания на русском языке - для русского отделения, а кафедра истории журналистики - для ведения дисциплин на казахском языке.

К концу войны и в первые предвоенные годы кафедра пополнилась новыми преподавателями, в том числе совместителями. Ими стали Х.Н. Бекхожин, Черепахов М.С. (известный

Мұрагер¹

НКФ РСФСР 7/1-32г РСФСР СОВНАРКОМ Казахский Совнарком

т. Карпу, Бубнову

По постановлению директивных органов в Казахстане с 1934г. должен быть организован Казахский Коммунистический Институт Журналистики с контингентом в 100 человек и двухгодичным сроком обучения.

По размерам стипендий и материальному обеспечению студенты этого института приравнены к ВКСХШ.

Расходы по организации и содержанию этого института должны быть предусмотрены в госбюджете РСФСР.

Исходя из этого прошу вас в ростись госбюджета РСФСР на 1934 год включить необходимые ассигнования на осуществление этого мероприятия.

Зам. Председателя СНК РСФСР - Д. Лебедь

теоретик печати, профессор, позже работал на журфаке МГУ), Резник И.Е, Евтихевич М.Б, Бейсенбай Кенжебаев, В.Н. Пуриц, Александр Михайлович Гринберг (ставший после Г.С. Окулова заведующим кафедрой теории и практики советской печати, в последующие годы его сменил на этом посту Северин Степанович Матвиенко).

В мае 1945 года деканом факультета был назначен Бекхожин Х.Н.

В 1946 году факультет журналистики вошел в состав филологического факультета на правах отделения. В 1957 году кафедра истории журналистики была переименована в кафедру казахской журналистики (заведующий - Х.Н.Бекхожин). На отделении журналистики филологического факультета Казгосуниверситета существуют две кафедры: теории и практики большевистской печати (заведующий - Окулов) и кафедра истории журналистики (заведующий - Бекхожин). Первая обеспечивает преподавание всех журналистских дисциплин в русских группах, а вторая в казахских группах. В связи с этим ректорат КазГУ просил переименовать означенные кафедры в кафедру русской журналистики и кафедру казахской журналистики филологического факультета.

1965 году работу отделения журналистики филологического факультета проверяла комиссия ЦК КП Казахстана. Она пришла к заключению: для удовлетворения возросшей потребности в журналистических кадрах отделение журналистики филфака КазГУ преобразовать в самостоятельный факультет; увеличить число набора с 25 до 50 человек на обоих отделениях; организовать кафедру радиовещания и телевидения (первый заведующий - Амандосов Т.С., затем - Барманкулов М.К.) Отделение журналистики с 1966-67 учебного года стало самостоятельным факультетом. В 1966-1971гг. – декан вновь образованного факультета журналистики. Т.С Амандосов.

В 1971-1972 гг. – декан кандидат филологических наук, доцент. М.И. Дмитровский. В 1972-1986 гг. – декан доктор филологических наук, профессор Кожакеев Т.К.

20 января 1975 года ЦК КПСС приняло постановление « О мерах по улучшению подготовки и переподготовки журналистских кадров». Приказом республиканского Минвуза (9

сентябрь 1976 г.) была пересмотрена структура факультета журналистики КазГУ. На базе существовавших трех кафедр-казахской журналистики, русской журналистики, радиовещания и телевидения были созданы кафедры теории и практики советской журналистики (первый заведующий - Кожакеев Т.К., впоследствии - Сопкин П.Т., вновь - Кожакеев Т.К., Жакып Б.О.); журналистского мастерства и редактирования (первый заведующий до кончины в 1991 г. - Амандосов Т.С., впоследствии - Крикунов Ю.А., Нургожина Ш.И., Жакып Б.О., Сак К.О.); истории журналистики (за-ведущий после Х.Бекхожина - Матвиенко С.С., впоследствии Оразаев Ф.М., Шарипов А.Ж., Козыбаев С.К.); радиовещания и телевидения (заведующий после данной реорганизации - Барманкулов М.К.).

1 января 1982 года на базе кафедры истории журналистики были созданы еще две кафедры - собственно истории журналистики и истории партийно-советской журналистики (первый заведующий - Аргынбаев М.Ж., проректор КазГУ, и.о.зав.кафедрой Козыбаев С.К.). Кафедра партийно-советской журналистики существовала четыре года и была вновь слита с кафедрой истории журналистики. В ноябре 1985 года была создана на факультете кафедра техники газетного дела и СМИ (вторая аналогичная в СССР после журфака МГУ) - первый заведующий - Козыбаев С.К.

В 1986-1990 гг. – декан факультета доктор исторических наук, профессор В.М. Козыменко. В 1990-1991 гг. – декан доктор филологических наук, профессор М.К. Барманкулов. В 1991-1993 гг. – декан доктор исторических наук, профессор Козыбаев С.К.

В 1992 году на базе кафедры телевидения и радиовещания были созданы две само-стоечные кафедры-телеизионной журналистики (заведующий- профессор Барманкулов М.К.), радиожурналистики (заведующий- профессор Омашев Н.О.). В 1993 году на базе кафедры техники газетного дела и СМИ была создана кафедра международной журналистики (первый заведующий профессор Козыбаев С.К., впоследствии Шарипов А.Ж., Ибраева Г.Ж.).

В 1993-1995 гг. – декан факультета кандидат филологических наук, профессор Ю.А. Крикунов. В 1995-2001 гг.–декан доктор филологических наук, профессор Н.О. Омашев. В мае

Дерек

Қазақстан Коммунистік Журналистика Институтының тұнғыш директоры
БАЛҚАШЕВ ҮМІТБАЙ МЕНДЕКЕҰЛЫ

Балқашев Үмітбай Мендеkeұлы (1898 жылы туылған. Солт. Қазақстан обл., Преснов ауд.) – қазақ сов. педагог-философы, доцент. 1928 жылдан КПСС мүшесі. 1911-13 ж. ауылдық мектепте 3 жыл, одан кейін Троицкіде татар мектебіндегі (1917-18) оқыды. 1926 ж. Орынборда жұмысшы факультеттін бітірді. 1926-30 ж. Москва мемл. 2-университеттің әлемметтік-экономика факультеттін бітіргендегі кеңін, Алматының Абай атында. Пед. Ин-тінде педагогтар мамандығын арттыратын инт менгерушісі, ассистент, диалектикалық және тарихи материализм кафедрасының доцент, директордың оку бөлімі жөніндегі орынбасары болды. 1939-41 ж. Қазақтың коммунистік журналистика ин-тының ректоры. Осы кезде марксизм-ленинизм классиктерінің шығармаларын казақ тіліне аударуға қатысты. 1942-46 ж. сов. Армиясы қатарында болды. 1946-50 ж. Қаз. ССР ҒА-ның Философия секторын басқарды. Б. философия және басқа ғылыми тақырыптарға арнап жиырмага жуық мақала жазды. Б. – 1950 ж. шыққан “Философия тарихы” (1-т.) авторларының бірі. Б. 1-дәрежелі Отан соғысы ордені және медальдармен наградталған.

1996 года состоялось открытие кафедры Юнеско по журналистике и коммуникации (заведующий кафедрой профессор Н.О. Омашев).

В 2001-2008 гг. – декан доктор филологических наук, профессор Б.О. Жакып. В 2008-2011 гг. – декан доктор политических наук, профессор Ибраева Г.Ж.

С 1996 г. до 2011 г. в разные периоды на факультете функционировали 8 кафедр. Кафедрами в разные годы заведовали опытные педагоги, известные ученые: 1) кафедру истории журналистики возглавлял профессор Козыбаев С.К., 2) кафедру издательского дела и редактирования (бывшая кафедра журналистского мастерства и редактирования) доцент Сан К.О., доцент Медеубекулы С., 3) кафедру периодической печати профессор Кожакеев Т.К., доцент Жакып Б.О., доцент Т. Бекназаров, 4) кафедру телевизионной журналистики - профессор Барманкулов М.К., доцент Нургожина Ш.И., доцент А. Бейсенкулов, профессор Султанбаева Г., 5) кафедру теле-радиожурналистики доцент Копбаев Т., доцент Бегимтаева Р.Ш., 6) кафедру Юнеско по журналистике и коммуникации профессор Омашев Н.О., 7) профессор Ахметова Л.С., кафедру международной журналистики профессор Ибраева Г.Ж., доцент Дудинова Е.И., 8) кафедру менеджмента СМИ и рекламы (с 2010 г. связь с общественностью и рекламы) доцент Нургожина Ш.И., Рожков А.В.

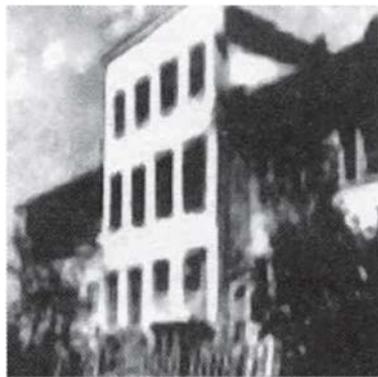
В 2011-2012 гг. – декан факультета доктор юридических наук, профессор Е.О. Алауханов.

С 2012-по настоящее время факультетом руководит крупнейший ученый, литературовед, академик Международной Академии Айтматова, академик Академии журналистики РК, доктор филологических наук, профессор Абдиманулы О.

Реорганизация продолжалась и в последующие годы. В связи с трансформацией КазНУ имени аль-Фараби в исследовательский университет в результате укрупнения университетских инфраструктур с 2011 года на факультете функционирует 3 кафедры – кафедра печати и электронных СМИ; кафедра ЮНЕСКО, международной журналистики и связей с общественностью; кафедра издательского дела и редактирования. Кафедрой печати и электронных СМИ заведует доктор политических наук, профессор Г.С. Султанбаева. ЮНЕСКО, международной журналистики и связей с общественностью – профессор Н.Т. Шынгысова. Заведующим кафедрой издательского дела и редактирования является кандидат филологических наук, доцент

41. Сарбасов Б.
42. Фаимберг З.
43. Уразбаев И.
44. Тогамбаев Э.
45. Еркешов Д.
46. Хангелдин М.
47. Абылқасымов М.
48. Мелибаев Ж.
49. Ақанов М.

Фотошежіре

КЖИ-дін алғашкы оқу ғимараты

50. Садықов А.
51. Байменов Б.
52. Сәтбаев М.
53. Қөпбаев Қ.
54. Бұрқұлақов Қ.
55. Солошенко А.

1935-1940 ж.ж.

56. Әлібаев Ы.
57. Байқадамов Т.
58. Орысбаев Ж.
59. Мұсабаев А.
60. Межанков К.
61. Рамазанов А.
62. Әзбасаров Ү.
63. Құсайынов Ж.
64. Хасенов А.
65. Ярлықапов Г.

Фотошежіре

Студенттердің құрылыш отряды. 1935 ж.

66. Рязанская Е.
67. Смирнов В.
68. Тәкежанов К.
69. Әмірзақов Ә.
70. Рагулина А.
71. Ситников П.
72. Шмелев Д.
73. Маханин В.
74. Изюмов К.
75. Кошеков Х.

76. Козачище В.
77. Абдуллин Х.
78. Тойбаев Қ.
79. Тапбергенов О.
80. Байсақалов Б.
81. Котляров А.
82. Малов Н.
83. Мұхаметжанов Қ.
84. Головьев П.
85. Мамбералиев К.

Фотошежіре

ҚКЖИ жаңындағы әдебиет үйрмесі. Ортада Д.Әбілов.

1935ж. (солдан онға қарай төртінші)

86. Самұратов Ж.
87. Оразбеков С.
88. Шенгелов Т.
89. Қудашев О.
90. Тоқабаев А.
91. Қысықов Ұ.
92. Круглова М.
93. Сейітов С.
94. Нұрмұхамбетов Х.
95. Онгарбаев А.
96. Мадибраимов М.
97. Құлтырзаев А.
98. Машанов В.
99. Новиков В.
100. Абишев F.

1937-1942 ж.ж.

101. Сухорикова Н.
102. Троли И.

Дихан Әбіловке берілген КЖИ-дің №414557 дипломы

103. Пащенко В.
104. Гуман Ю.
105. Усманов Г.
106. Репринцев А.
107. Слепчук А.
108. Бабенко В.
109. Зарудный Н.
110. Савченко П.
111. Данилова Ф.
112. Гамиловская Е.
113. Игнатович Н.

С. Медеубек.

Профессорско-преподавательский состав кафедры принимает активное участие в общественной и научной жизни факультета.

Факультет который занимается подготовкой специалистов для печати и электронных СМИ, информационных агентств, новой медиа считается центром обучения и научных исследований. При поддержке телерадиокомплекса имени М.Барманкулова на базе факультета функционируют студенческий канал «Аль-Фараби», радио «Аль-Фараби» и студенческая фотолаборатория «Фотожурналист».

В соответствии с Болонским процессом трехуровневые образовательные программы по специальности «Журналистика» были разработаны в рамках компетентных требований к индивидуальной образовательной траектории. В процесс обучения были внедрены следующие образовательные программы как Основы журналистики, Интернет-журналистика, модели массовой коммуникации, электронная журналистика, новые технологии в журналистике, информационная политика. Создание программ двудипломного образования по специальности «Международная журналистика» в магистратуре; Разработка и внедрение в учебный процесс инновационных цифровых и интерактивных технологий обучения в сфере специальности «Связь с общественностью». В рамках подготовки магистрантов и докторов Ph.D проводятся стажировки, тренинги, мастер-классы учеными США, России, Австралии, Германии, Польши, Швеции.

Студенты и магистранты факультета имеют возможность слушать лекции и приобретать практические навыки у зарубежных профессоров: В 2011-2013 г.г. в рамках программы «Привлечение зарубежных ученых» работали и читали лекции около 40 зарубежных профессоров.

Профессорско-преподавательский состав факультета проводят работы по программам грантового финансирования фундаментальных и прикладных исследований МОН

Дерек

Қазақстанның халық жазушысы,
Халықаралық Жазушылар ассоциациясының мүшесі
ДИҚАН ӘБІЛОВ
факультетіміздің алғашқы тұлектерінің бірі.

1907 жылы Павлодар облысының Баянауыл ауданында, Мойылды қыстауында туған.

Баян қаласында орыс мектебінде 4 класты бітірген. 1925-1927 жылдары шаруашылық техникумында оқыған. 1928-1931 ж.ж. Баянауылдың Шілдерті облыстық атқару комитетінің хатшысы, одан соң мұғалім, мектеп интернатының директоры, 1931-1932 ж.ж. Баянауыл аудандық газеті редакторының орынбасары, 1932-34 ж.ж. «Ленин туы» атты Қарағанды облыстық газетінде жауапты редактордың орынбасары болған.

1937 жылы Қазак Коммунистік Журналистер Институтын бітіреді. 1937-39 ж.ж. Қазақстан Жазушылар Одағы Басқармасының әүелі хатшысы, одан соң төрағасы, 1939-41 ж.ж. Қазақтың Абай атындағы мемлекеттік педагогикалық институты жаңындағы аспирантурасының аспиранты болады. Майданға осы аспирантурадан аттанған. Соғыстан кейін Қазақтың мемлекеттік көркем әдебиет баспасының бас редакторы, Қазақстан Жазушылар одағы Басқармасында көркем әдебиетті насиҳаттау бюросының директоры, Жазушылар одағы поззия секциясының кеңесшісі болды.

Қазақ әдебиеті қөрнекті өкілдерінің бірі ретінде Д.Әбілов қазақтың үлттық мәдениетіне сүбелі үлес қосты. Сол еңбектері үшін орден және медальдармен марапатталған.

РК на 2012-2014 гг. В 2013 году впервые в рамках научного проекта научная экспедиция «Казак елі», состоящая из студентов кафедры печати и электронных СМИ провели исследования в регионах – Кызылорде, Мангистау и Семее. Традиционно каждый год проводятся Барманкуловские, Кожакеевские чтения, чтения имени Бекхожина. В 2013 году на университете уровне открыли школу Молодых преподавателей и с тех пор периодический проводятся ее семинары.

В 2013 году На основе прорывного проекта на факультете был открыт сайт «Журфак KZ». При поддержке международного ОФ «WIKIBILIM» на кафедре печати и электронных СМИ был образован студенческий бизнес инкубатор, в котором студенты осуществляют проекты Казакша Уикипедия (Уикипедия на казахском). При кафедре был образован научный центр гуманитарных исследований «Медиасфера», что позволил привлечь докторантов, магистрантов и студентов к проведению научных исследований и организации научных мероприятий, экспедиции, школы Журналистики и Коммуникации и участию в них, а также совершенствовать им свои теоретические знания научными изысканиями.

В качестве прорывных проектов КазНУ имени аль-Фараби можно отметить то, что в рамках проекта кафедры печати и электронных СМИ «Мобильный репортер». В целях освещения научных и образовательных достижений университета на факультете действует эфир канала «Аль-Фараби» и радио студенческой новостной службы. При поддержке Информационного бюро ООН в РК студентам представилась возможность на казахском языке вести новости на радио ООН и озвучивать учебные видео пособия о моделях журналистики ЮНЕСКО.

Главные направления работ студенческих клубов имеют воспитательные значения, в числе которых можно отметить дискуссионный клуб «Сана», театральный клуб «Эйдос», лабора-

торио «Тележурналист» и т.д.

Основной задачей профориентационной работы на факультете является работа с абитуриентами, выбирающими специальность «Журналистика». Ежегодно проводимый конкурс «Хочешь стать журналистом?» уже стал республиканским форумом «Молодых корреспондентов», а конкурс «Молодой репортер» теперь позволяет творческому абитуриенту выбрать соответствующий факультет в области мультимедиа. Впервые в истории КазНУ на протяжении двух лет осуществляет инновационный проект «Global School Room». Так, например, в 2013 году только на одной онлайн-встрече присутствовали ученики шестьдесят одной школы республики (5 декабря, 2013 г.). Также был организован и проведен совместно с кафедрой общей и этнической педагогики тренинг для учителей школ Алматы и Алматинской области «Иновационные методы и подходы в обучении и воспитании» (9 января, 2014 г.).

Факультет работает в деятельном контакте с представительствами ООН, ОБСЕ и ЮНЕСКО в Казахстане, Фондом Сорос-Казахстан, региональным представительством Фонда Евразия, Айрекс, Фулбрайт, американской Ассоциацией преподавателей факультетов журналистики, информационными агентствами США, Турции, Китая, России и др., рекламными агентствами и компаниями Казахстана и зарубежья.

Со стратегической точки зрения, учебно-методическая, научно-исследовательская и воспитательная работа Факультета направлена на реализацию главных ориентиров развития Казахстан-2050 и подготовку высококвалифицированных и качественных специалистов для рынка СМИ.

Дерек

Тарих ғылымдарының докторы, профессор
ҚАЙЫРЖАН БЕКХОЖИН
 факультетіміздің 1942 жылғы тулаги

Автобиография

Я, Бекхожин Хайржан Нургожинович родился в 1910 году 25 декабря в Жетане г. Павлодара. Социальное происхождение – из крестьян-бедняков. Родители мои до Октябрьской революции занимались скотоводством: имели небольшое поголовье животных, необходимого для обеспечения семьи кочевника-бедняка. В советское время вели полукульевой образ жизни, затем стали колхозниками. Отец умер в 1932 году, мать ещё раньше. Отец мой, Нургожа Бекхожин, родом из Карамолинской вообласти Баян-Аульского уезда Семипалатинской губернии, в своё время получил духовное образование, но стал незаурядным ақыном-импровизатором демократического направления. Он вступал в айтис (состязание) с поэтом-певцом Ахан-Серә, (их айтис издан в советское время). Состязался также с ақынами Нуржанн Наушабаевым, Машхур Жусуп Копеевым, Исой Байзаковым.

Когда я с большим трудом научился кое-как писать и читать на основе арабской графики, отец отдал меня в русскую школу. В 1930 году окончил Павлодарскую советскую трудовую школу второй ступени. С 1926 по 1940 годы воспитывался в рядах ленинского комсомола. С сентября 1941 года - член КПСС.

Трудовую деятельность начал с инструктора-культурника Павлодарского Окрпотребсоюза. По рекомендации РК ВЛКСМ был членом аулсовета, членом правления Павлодарского райколхозсоюза, работал заведующим отдела кадров Восточно-Казахстанского Облживцентра, заведующим Бескарагайского РайОНО, инспектором ОблОНО.

Журналистскую деятельность начал с 1929 года в качестве юнкора, аулселькора и вырос до редактора областной газеты. Будучи в рядах комсомола принимал активное участие во всех хозяйствственно-политических кампаниях, проведенных Коммунистической партией в период борьбы за построение фундамента социализма. Был уполномоченным агитатором и пропагандистом.

В 1935 году меня как активного внештатного корреспондента пригласила редакция Восточно-Казахстанской (Семипалатинской) областной газеты “Екпенды”, где я работал литеотрудником, зав.отделом до 1939 года. В сентябре того же года поступил в Казахский Коммунистический институт журналистики, после ликвидации последнего в 1941-1942 учебном году перешел в Казахский Государственный университет и досрочно окончил отделение журналистики филологического факультета. После окончания университета решением бюро ЦК Компартии Казахстана от 27 марта 1942 года был утвержден редактором Кустанайской областной газеты “Большевиктік жол”, где работал с 1 апреля 1942 года по 1-ое мая 1945 года.

По направлению отдела ЦК КПК с 1 мая 1945 года начал работать в Казахском Государственном университете им. С.М.Кирова. В 1945-1947 годах был деканом и старшим преподавателем факультета журналистики. В 1950-1952 годах заведовал отделением журналистики филологического факультета, с 1948 - года заведующим кафедрой казахской журналистики. Имею ученую степень доктора исторических наук, звание профессора.

К. Бекхожин.
 г. Алма-Ата май, 1971 г.

114. Ващенко И.
115. Карлов И.
116. Малдыбаев Г.
117. Бекхожин Қ.
118. Бухтяк С.
119. Кузенко С.
120. Қожагелдин Қ.
121. Төребаев Ү.
122. Жарқынбаев З.
123. Вусанов Н.
124. Вуйко Л.

Жазушы
Кемел Тоқаев

- 1938-1943 жж.
125. Образцова А.
  126. Краснова Г.
  127. Бреусова О.
  128. Тарасова И.
  129. Коробова Н.
  130. Калинина А.
  131. Евдакова А.
  132. Лаптева М.
  133. Корнилова Е.
  134. Сервунова Н.
  135. Шевчук Т.
  136. Альберг М.
  137. Бескина Р.
  138. Бондаренко Е.
  139. Калужинова А.
  140. Толумискова Л.
  141. Томсон Е.
  142. Шеткина М.
  143. Генералова Л.

Жазушы
Жекен Жұмаханов

144. Васильева А.
145. Түменов М.
146. Герман Г.

1940-1945 жж.

147. Қалиасқаров Ж.Қ.
148. Калинина А.
149. Ющенко Г.
150. Шербаков М.
151. Колесников Н.
152. Қалиасқаров Ж.
153. Ахметов З.

154. Таценко М.
155. Орманбеков М.
156. Еланчик И.
157. Зигильская И.
158. Айдарбекова К.
159. Зарудный Н.
160. Ефремов П.
161. Бурлаченко Л.
162. Вишневский В.
163. Власенко М.
164. Затильникова Э.

**Жазушы
Хамза Абдуллин**

165. Затильникова Т.
166. Коровина Н.
167. Лебедева М.
168. Мозгалина О.
169. Нечепуренко И.
170. Неволина В.
171. Нирман З.
172. Наумова В.
173. Ракова Н.
174. Роговская Е.
175. Старицкая А.
176. Жакелла Э.
177. Шуплова М.
178. Шелгунов И.
179. Щехтерман Е.
180. Фридлянда Д.

1941-1946 жж.

181. Ерофеев П.
182. Абдуахитов К.
183. Ахтанов М.
184. Ахметов С.

**Журналист
Калашников Иван**

185. Беккұлов А.
186. Бекмұхамедова С.
187. Бернштейн С.
188. Валиева Д.

1942-1947 жж.

189. Жетенов Т.
190. Еланчик Е.
191. Құрманаева Л.
192. Липич Н.
193. Өмірбеков Ж.

Oй. Пікір.

**Баспасөз кызметкерлерін даярлауға
ерекше қоңіл болінсін**

Европада соғыс аяқталып, бейбітшілікпен даму дәүірі басталып отырған жағдайда большевиктік баспасөз кызметкерлерінен үйымдастырушылық қабілетін бұрынғыдан да арттыра түсуді талап етеді. Еліміздің соғыс және экономикалық қуатын барған сайын қүшайте беру ісін большевикшे үйымдастыра білу талап етіледі.

Большевиктік баспасөздің кызметкерлері идея жағынан ұстамды, теория жағынан жетілген маман журналистер болуы керек. Міне, дәл осындай адамдарды Қазақтың мемлекеттік университеттің журналистика факультеті дайындалап шығарады.

Бұл факультетке түскендер жоғарғы мектептерге арналған программа бойынша сабак оқыйды. Сонымен қатар журналистиканың арнаулы пәндері - большевиктік баспа сөздің теориясы мен тәжірибесін, газетті шығару және оның техникасын, орыстың ерте кездегі құнделікті баспасөзінің тарихын сын және публицистика, фотографияны, стенографияны, тағы басқаларын оқып, үйренеді. Журналистика факультеттің торт жылда бітіріп шығады.

Бұл факультет 1941 жылы Қазақтың мемлекеттік университеттің арнаулы факультеті болып құрылған. Журналистика факультеті республикалық, облыстық, аудандық газеттерге, журналдарға жоғары дәрежелі маман қызметкерлер дайындалап шығарады. Мұндай қызметкерлер сырттан оку жолымен дайындалады.

Студенттер жыл сайын облыстық, аудандық және республикалық газеттердің редакцияларына практика жұмысына барып, бір-екі ай тәжірибе алып қайтады. Сөйтіп, теория бойынша алған білімдерін іс жүзінде толықтырып отырады.

Фотошешіре

**Доцент Матвиенко С.С., профессор Қайыржан Бекхожин және
профессор Т.С.Аманdosов (1970 ж.)**

Журналистика факультетіне жоғары дәрежелі білімді және газет, журнал, қоғам жұмыстары бойынша тәжірибесі бар адамдар алынады.

Орта мектепті 1944 жылы “өте жақсы” деген бағамен осы кәмелеттік аттестатын алтын немесе күміс медалін алып бітіргендерден емтихан алынбайды.

Университетте оқуға қажетті жағдайдаң барлығы жасалған. Жабдықтау жонінен университеттің студенттері өнеркәсіп орындарының жұмысшыларына тенеледі. Алыс қалалардан келіп оқытындарға жатақханадан орын беріледі.

ҚҚ(б)П облыстық, аудандық комитеттері журналистика факультетіне орта дәрежелі білімі және партия жұмысынан тәжірибесі бар сыйнан таңдаулар адамдарды, журналистика ісіне бейімі бар жастарады іріктең алу жөнінде университетке комектесуге тиісті.

Журналистика факультеттің деканы Х.Бекхожин

Дерек

Филология ғылымдарының докторы, профессор
БЕЙСЕМБАЙ КЕНЖЕБАЕВ
 факультеттіміздің 1942 жылғы түлегі

Б.Кенжебаев 1904 жылы Шымкент облысы Бөген ауданы Жалғызғаш деген жерде дүниеге келді. Ташкенттегі №14 жетім балалар үйінде тәрбиеленді. 1921-25жж. Москвада - Шығыс енбекшілері Коммунистік университетіндегі (КУТВ), 1938-40жж. М.Горький атындағы институтында және 1939-42жж. Қазак мемлекеттік университеттегі журналистика факультетінде оқып білім алды.

Б.Кенжебаев 1925-28жж. «Жас қайрат» газеті мен «Лениншіл жас» журнальында редактордың орынбасары, 1928-35жж. «Социалистік Қазақстан» газетінде редактордың орынбасары, 1966 жылы «Қазак әдебиеті» газетінде бас редакторы қызыметтерін атқарды. Павлодар облыстық «Кенес туы» (1928-29жж), Шымкент облыстық «Оңтүстік Қазақстан» (1932-33жж) газеттерін Үйымдастыруши тұнғыш редакторы. 1936 - 1941 жылдары Москвада «СССР Жоғары Советі ведомостысында» бөлім менгерушісі, 1941-1944 жылдары Қазақтың Мемлекеттік біріккен баспасы бас редакторы болып істеді. 1944 жылдан Қазак мемлекеттік университеттінде педагогтық қызыметке қошті. Аға мұғалім (1944), филология факультеті деканы (1950), қазақ әдебиеті кафедрасының доценті (1946), кафедра менгерушісі (1944-

Фотошежіре

Факультетте карт-устаңды құрметтеп. Оған солға қарай: С.Жиенбаев, Ә.Тәжібаев, Б.Кенжебаев, Қ.Қусайынов, Ә.Дәрбісөлиев. 1984ж.

75), профессор (1961), кенесші-профессор (1975-84) болды.

1946 жылы «Сұлтанмахмұттың ақындығы» деген тақырыпта кандидаттық диссертация корғады. 1959 жылы «Қазақтың XX ғасырдың басындағы демократ ақын жазушылары» деген тақырыпта докторлық диссертация корғады.

Б.Кенжебаев «Асая жүрек», «Шұғылалы күндер суреті» атты деректі көркем шығармалар жазды. Соңдай-ақ Ф.Панферовтың «Бейбітшілік үшін курсес», Б.Полевой «Нағыз адам туралы аныз» (Ә.Сатыбалдиевпен бірге), Ф.Гладковтың «Балалық шақ», Е.Мальцевтың «Шың жүректен» деп аталағын шығармаларын және әлем жазушыларының көптеген әңгіме, новеллаларын қазақ тіліне тәржімалады.

Oй. Пікір.

Б.Кенжебаев:

Болған іс, басымнан өткен уакыға ретінде бір жайды айтпасыма болмайды. Мен өзімнің әлеуметтік өмірімде сынға, талқыға көп түстім. Әсіресе 40-50 жылдары жиырма жыл бойына дерлік үздіксіз орынды орынсыз сыналып, айыпта-лып, соққы көріп жүрдім...

* * *

Адам жылқы мінезді дейді казақ, мен осының мәнісін былай-ау деп ойлаймын: жылқы бірінен бірі бөлек, алыс журсे кісінеседі, ал бірімен бірі қосылысс, жақындаса кетсе тістеседі, тебіседі. Адам да (әсіресе казақ) дәл осылай фой...

194. Орманбеков М.
195. Никитин И.
196. Попова Л.
197. Пуриц А.
198. Райымбекова Г.
199. Садықова М.
200. Филатов В.
201. Шилов Ф.
202. Яроцкий А.
203. Журавлева Н.
204. Тоқанов Е.

**Журналист-майдангер
Аманғали Сегізбаев**

205. Сыздықов Р.
206. Степанов В.
207. Сачкова А.
208. Мояшим К.
209. Иванов А.
210. Қарабалина Т.
211. Лазаренко А.
212. Шнур С.
213. Ушакова М.
214. Кириченко И.
215. Есқалиев Б.
216. Калита Ф.
217. Жамансарин Ш.

1943-1948 жж.

218. Жолдасов С.
219. Әлмағамбетов Т.
220. Мамажанов М.
221. Ротмистровский А.
222. Байг С.
223. Жуков В.

**Диктор
Нұарбек Байжанбаев**

224. Ярошилова В.
225. Кушаева А.
226. Базарбаев М.
227. Бейсекенов Т.
228. Галимов Р.
229. Ақжолова Х.
230. Тоқаев К.
231. Дамитов Қ.
232. Зенкова А.
233. Ламберов А.
234. Бреус Ф.

235. Карпов С.
236. Чукчина А.

1944-1949 жж.

237. Куроленко И.
238. Қалиев С.
239. Попов Г.
240. Сагитов И.
241. Максименко Б.
242. Костина В.
243. Рачков О.

**Жазушы-аудармашы
Калмақан Өбдіқадіров**

244. Александрова З.
245. Абрамичев В.
246. Чупичев А.
247. Топалова Ф.

1945-1950 жж.

248. Малиновский А.

1946-1951 жж.

249. Досымбеков З.
250. Еркімбеков Ш.
251. Жайлаубеков Ә.
252. Жексенбин М.
253. Жаңабергенов Ж.
254. Үйдірысов Ә.
255. Ильясов Б.
256. Иманқұлов И.
257. Үсмайылов Т.
258. Қаржаубаев Х.
259. Чеснокова А.
260. Фалымова Л.

**Ақын
Жаппар Өмірбеков**

261. Амандосов Т.
262. Әблідаев Қ.
263. Әйткенов К.
264. Арысов Е.
265. Ахметов Қ.
266. Горшенин Д.
267. Дмитровский М.
268. Досмагамбетов М.
269. Елеуkenов Ш.
270. Жекенұлы С.
271. Жұмағалиев С.

Мұрагат³**Список преподавателей КИЖа**

1. Асфендияров С.Д. Проф. История казахов; Филиал Ак.наук. Сл. 39-78
2. Джубанов К. Проф., каз. яз.; КазПИ, ул. Красина, 47. Сл. 2-86
3. Муканов С. И.о.проф., каз.лит-ра; Союз писателей, Артиллерийская, 31
4. Сакаев Ш.Х. И.о.проф., Курсы Марксизма-Ленинизма; Крас. 4-89, т.40-1
5. Федоров Е.И. И.о. проф., ист. СССР; Центрархив, т.41-54
6. Сильченко М.С. Доцент, теория лит-ры; КазПИ, т.42-86
7. Адильгиреев М.К. Доцент, Ист.СССР; КазПИ, т.42-86
8. Балқашев У.М. Доцент, диамат-истмат; ул. Узбекская, 136, т.45-13, 31-16
9. Губа Т.П. И.о.доцента, Ист. ВКПб; КИМЛ т.43-49
10. Сарыбаев Ш.Х. И.о.доцента, каз.яз.; КИМЛ, ул.Ленинская,166
11. Плюхин Н.И. И.о.доц., эк.геогр; ВКСХИ, ул.Киргизская, 50, т.49-42
12. Хафизов А. И.о.доц., газ. дело; ул. Дом советов, 10, т.45-73
13. Паздерская Т.Н. Доцент, ист. языка; КазПИ, т.42-86
14. Жеребятев Ф.А. И.о.доцента, полит-эконом.; ул. А-Атинская, 24,
15. Юдина В.И. И.о.доцента, основы ж-ва; СХИ
16. Тайбеков Е. И.о.доцента, орг.с-х пр-ва; СХИ
17. Искалиев С. И.о.доц., химия; КазПИ, т.42-86
18. Мусакулов Т. И.о.доц., биология; КазПИ, т.42-86
19. Новиков А.Ф. Военрук., Военное дело; ул. Абая, 83
20. Брукаев В.К. И.о.доц., военное дело; Казвоенкомат
21. Анисимов В.Е. Ассистент, рус. яз.; КИМЛ, т. 43-49
22. Мегорский Б.П. Ассистент, тех. оформл.; Пр. Ленина, 2, т.10-04
23. Сергиевская Н.П. Ассистент, физ., мат-ка; ул. Пушкинская,36
24. Мусагалиев К.М. Ассистент, Обществовед.; КазПИ, т.42-86
25. Талалаева Н.С. Ассистент, физика, мат.; КИМЛ, т.43-89
26. Сафиханов Ассистент, физ-ра; КИМЛ, т.40-04
27. Джамангулов И.о.доцента, каз. лит-ра; КИХЛ
28. Прокофьев Е.А. И.о.газ. дело; Крайком ККП(б), т.34-56, 38-69
29. Синюков И.о.проф., Вс. Ист.; КИМП, ул.Дом Советов,43-49.
30. Левин М.Г. И.о. доцента, полит. эконом.; КазПИ, т.42-86

20 ноября 1934 – 12 сентября 1936г.

Фотошежіре

КазКЖИ-дің 1939 жылғы түлектері.

Мұрагат⁴

Правила приема на осенний набор 1937 год.

I. КазКИЖ в Алма-Ате готовит редакторов и литературных работников районных газет, а также работников областных газет. Срок обучения на основном отделении - 3 года, на подготовительном - 1 год.

В институт принимаются члены и кандидаты ВКП (б), а также комсомольцы, имеющие комсомольский стаж не ниже 5 лет и отвечающие следующим требованиям:

а) общее образование в объеме средней школы;

б) опыт работы в органах большевистской печати или не менее двух лет стажа руководящей партийной - комсомольской работы;

в) возраст от 17 до 36 лет.

На подготовительное отделение принимаются исключительно казахи и лица восточной национальности с общеобразовательной подготовкой не ниже неполной средней школы.

II. Кандидаты в КИЖ командируются областными, окружными, районными, городскими комитетами ВКП (б) и ВЛКСМ.

5. Окончившие среднюю школу и имеющие по основным предметам отметки “отлично”, а по остальным предметам не ниже “хорошо” принимаются без испытаний. Это право распространяется и на окончивших “отлично” среднюю школу в порядке экстерната, а также на лиц с законченным высшим образованием.

III. Командирующие организации обязаны:

- принять на себя оплату проезда до Алма-Аты и обратно,
- принять на себя наблюдение за обеспечением семьи командируемого, за сохранением за ней квартиры.

Основание: Постановление Крайкома ВКП (б) от 15 мая 1934 года.

Принятые товарищи обеспечиваются общежитием и стипендией в зависимости от успеваемости. (250 рублей сред. размер).

Выезд в Алма-Ата товарищей, подавших заявление о приеме в КазКИЖ, разрешается только по вызову дирекции КИЖ.

Начало занятий в Институте – 1 сентября.

Мұрагат⁵

По Казахскому Коммунистическому Институту журналистики
г. Алма – Ата

На основании решения директивных органов с 1.09.37 г. сего числа освобождаюсь от работы Директора КазКИЖ

Обязанности директора, на основании того-же решения, временно возлагаются на тов. Балкашева.

Ректор Гусев

Дерек

Аса көрнекті әдебиеттанушы-ғалым, филология
ғылымдарының докторы, профессор, Қазакстанның еңбек
сіңірген ғылым кайраткері, Мемлекеттік сыйлықтың
лауреаты, академик
АХМЕТОВ ЗӘКИ АХМЕТҰЛЫ
факультетіміздің 1947 жылғы түлегі

Зәки Ахметұлы Ахметов 1928 жылы 4 мамырда Шығыс Қазақстан облысындағы ұлан ауданының ұзынбұлақ ауылында дүниеге келді.

1947 жылы Қазақ мемлекеттік университетті журналистика бөлімін бітірді.

1947-1950 жылдарда КСРО Ғылым академиясының Ленинградтағы Шығыстану институтының аспирантурасында оқыды. Ленинград мемлекеттік университетіндегі «Лермонтов және Абай» деген тақырыпта кандидаттық диссертация корғағаннан кейін, 1951-1975 жылдарда Қазақ мемлекеттік кыздар педагогикалық институтында доцент, кафедра менгерушісі, декан және Қазақ ССР Ғылым академиясы Тіл және әдебиет институтының аға ғылыми қызметкері болды.

1965 жылы “Қазақтың өлең құрлысы” атты диссертациясын ете табысты корғап, филология ғылымдарының докторы ғылыми дәрежесін иеленді. 1975 жылды Қазақ ССР Ғылым академиясының корреспондент-мүшесі. 1983 жылды Қазақ ССР Ғылым академиясының академигі болып сайланды.

1975-1981 жылдарда Қазақ ССР Ғылым академиясы М.О. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институты директорының орынбасары, директор болып қызмет істеді.

1976-1984 жылдарда Қазақ ССР Ғылым академиясы Қоғамдық ғылымдар бөлімінің академик-хатшысы, 1984-1986 жылдарда Қазақ ССР Ғылым академиясының вице-президенті болды.

1985 жылды Қазақ ССР Жоғарғы Кеңесінің депутаты болып сайланды.

1986 жылдан өмірінің соңғы күндеріне дейін М.О. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институтында әдебиет теориясы және әдебиеттану методологиясы бөлімінің, сондай-ақ абыттану және жаңа әдебиет бөлімінің менгерушісі болды.

З.А.Ахметов - оннан астам монографияның, 400-ден астам макаланың авторы. Оның жетекшілігімен 20-дан астам кандидаттық және докторлық диссертациялар корғалған. 1996 жылды Халықаралық қоғамдық Айтматов академиясының академигі болып сайланды.

- 272. Ыдырысов Р.
- 273. Ысмағұлов Ж.
- 274. Қожамсейітов С.
- 275. Колосов Г.
- 276. Құржұтов Б.
- 277. Жұмаділдинов Ә.
- 278. Әбілдаев Ә.
- 279. Әбралиев Т.
- 280. Әжиев И.
- 281. Әлібаев Б.
- 282. Әлиев Ә.

Ақын, аудармашы
Фатих Дініслэмов

- 283. Әлжіков С.
- 284. Әлішеров Ә.
- 285. Аманжолова М.
- 286. Аманов Қ.
- 287. Әміренов Қ.
- 288. Байжанов Е.
- 289. Бекмұханов С.
- 290. Белкин А.
- 291. Бельяев В.
- 292. Бермагамбетов Р.
- 293. Ғабисов Б.
- 294. Дворникова Л.
- 295. Жансарин Х.
- 296. Ким Э.
- 297. Қожабеков Б.
- 298. Крутинов И.
- 299. Құлымберов Т.
- 300. Медиев Б.
- 301. Малиновская Л.
- 302. Мұзапаров Ж.
- 303. Мұсаханов Ш.
- 304. Мұхаметжанов Ш.
- 305. Наурызғалиев Ә.
- 306. Нұргалиев Ж.
- 307. Полевская В.
- 308. Поринг Е.
- 309. Ровенский С.
- 310. Рябов А.
- 311. Сагынаев О.
- 312. Смирнов В.
- 313. Спиваков И.
- 314. Стрелкова И.
- 315. Сүлемешев Ж.
- 316. Темірбаев А.
- 317. Темірбеков У.
- 318. Темірханов С.
- 319. Тілеуқұлов С.
- 320. Тұрсынбаев Ш.
- 321. Төреbekов С.
- 322. Фазылов Р.Ф.
- 323. Федорова А.К.
- 324. Хайдаров Т.
- 325. Хатиев О.
- 326. Луатбаев Л.
- 327. Шаншаров А.
- 328. Шеріпов Т.
- 329. Шаяхметов Қ.
- 330. Шляхов В.

- 1947-1952 жж.**
- 331. Ысмайлов Б.
  - 332. Бөлдекбаев Ә.
  - 333. Қазыбаев К.
  - 334. Қарабалин Қ.
  - 335. Қенжебаев Т.
  - 336. Тезекбаев М.
  - 337. Шолпанбаев М.
  - 338. Қасенов Е.
  - 339. Асылбеков О.

Коғам қайраткері, көрнекіт ғалым
Мұсілім Базарбаев

- 340. Ахметов С.
- 341. Аққозин М.
- 342. Азарова В.Г.
- 343. Григорьева И.М.
- 344. Прохорова Н.С.
- 345. Жевансенко К.М.
- 346. Никитенко Н.Н.
- 347. Қәрібаев С.
- 348. Байдер Г.В.
- 349. Рахымжанов У.
- 350. Досжанов Қ.
- 351. Жұмағалиев Ә.
- 352. Журавлев Е.Л.
- 353. Касатова В.С.
- 354. Кузьмин Е.В.
- 355. Кузьмин Н.П.
- 356. Толыбаев С.
- 357. Абдырахманов Н.
- 358. Бұқарбаев О.
- 359. Ахметжанов К.
- 360. Воротникова Э.Г.

Майдангер журналист
Оркенбай Дінасылов

- 361. Лебеденко Н.В.
- 362. Ақшекин Ш.
- 363. Үңышласов Т.
- 364. Багадаев Ф.А.
- 365. Смағұлов Ә.
- 366. Алшынбаев Ұ.
- 367. Қөпбаев Ә.
- 368. Ахметжанова С.
- 369. Айтбаев А.
- 370. Нұрпейісов Б.
- 371. Бектенов Ж.

Мұрағат⁶
**По Казахскому Коммунистическому Институту
Журналистики**

10 мая 1936 г. г. Алма-Ата

1. Учебно-производственная практика студентов в газетах является составной частью учебного процесса. Практику проходят в обязательном порядке все студенты I и II курсов...

6. Студенты 2-курса, проходящие практику в областных газетах, обязаны выполнить следующие задания: а) изучить организацию работы отдела писем в рабселькоровском отделе; б) разработать план работы отдела писем и рабселькоровского отдела на декаду; в) в течении 1 месяца работать в с-х отделе в качестве литсотрудника над литературной правкой материала; г) написать не менее двух статей; д) ознакомиться с бюджетом газеты и опытом распространения.

7. Студенты 1 курса проходящие практику в районных газетах, обязаны выполнить следующие задания: а) тщательно ознакомиться с организацией работы аппарата редакции; б) написать не менее 6 корреспонденций, 1 статью и один обзор на стенную газету с предварительным изучением ее на месте; г) разработать месячный и декадный план газеты (во втором месяце практики); д) самостоятельно подготовить к выпуску 1 номер газеты; е) ознакомиться с бюджетом районной газеты, с калькуляцией номера и распространением газеты.

Ректор Гусев

Фотошешіре

ҚазКЖИ жатақханасы

Мұрағат⁷

Отдел пропаганды и агитации ЦК КП(б) Казахстана

Прошу санкционировать зачисление нижеуказанных товарищей на стипендию им. Пушкина А.С. от Казахского Коммунистического института Журналистики:

1. Динасов Оркенбай. Студент 1-го курса, член КП(б)К с 1927г. По общественной работе – является членом редколлегии многоголоски “Журналист”. В экзаменационную сессию 1-го семестра 1939/40 учебного года получил следующие оценки: 1. По общему языкознанию – отлично; 2. По “Основам марксизма-ленинизма” - отлично; 3. По эконом. географии капиталистических стран – отлично; По контрольно – письменным работам: - по казахскому языку – отлично; по газетному делу – отлично; по русскому языку – посредственно...

3. Абдуллин Хамза – студент 3-го курса. Комсомолец с 1935 года, имеет склонность к поэтическому творчеству, по общественной работе - руководит литературным кружком. В летнюю экзаменационную сессию 1938/39 учебного года получил следующие оценки: По политэкономии, истории русской литературы, русскому языку, тех. оформлению газет, казахскому языку, газетному делу – отлично. Истории ВКП (б) и военному делу – хорошо.

Ректор Каз КИЖА

(Балкашев)

Дерек

Филология ғылымдарының докторы,
профессор
ТАУМАН САЛЫҚБАЙҰЛЫ АМАНДОСОВ
факультетіміздің 1951 жылғы тулагі

Журналист, аудармашы, ғалым, ұстаз, Қазақстандағы журналистік білім беру ісін ұйымдастыру-шылардың бірегей Т.С.Амандосов 1921 жылы 5 желтоқсан-да Атырау облысы, Балықшы ауданы, Кеңөзек ауылында дүниеге келді.

Дарынды журналист өзінің еңбек жолын қазіргі Атырау каласында шығып тұрған облыстық “Социалистік құрылыш” газетінде әдеби қызыметкер болудан бастады. 1946 жылы ҚазМУ-дің филология факультетінің журналистика бөліміне окуға түседі. Соғыстан кейінгі киын кезең окуды еңбекпен қатар игеруге итермелеп, сабактан тыс уақытында Қазақстан КП Орталық комитеттің жаңындағы Партия тарихы институтында кіші ғылыми қызыметкер болып жұмыс істейді. Белгілі тәржімашылар С.Бәйішев, Ж.Жантөрин, Қ.Сағындықовтардың тәлімін алғып, танымал жазушылар шығармаларын аударады.

1950 жылы окуын үздік тәмамдаған жас маман университетке аға оқытушы ретінде калдырылады. 1952-1958 жылдары сырттай оқыту саласында проректор, 1959-1966 жылдары филология факультетінің деканы қызыметін атқарды. 1966 жылдан өзінің ұйтқы болуымен құрылған журналистика факультеттің деканы болып сайланып, 1971 жылға дейін осы қызыметте болды. Факультетте телерадио кафедрасының ашылуы да Т.С.Амандосов есімімен байланысты. 1966 жылдан өмірінің соңғы күндеріне дейін өзі ашқан журналистік шеберлік және әдеби редакциялау кафедрасына менгерушілік етті.

Ғалым Амандосов 1955 жылы “Қазақ совет әдебиетіндегі халықтар достығы идеясы” атты кандидаттық диссертациясын сәтті қорғайды. Бірінші оппоненті Қазақ ССР Ғылым Академиясының академигі, әлемге танымал жазушы М.О.Әуезов оған жоғары баға берді.

Т.Амандосов 30 жылдан астам “Совет журналистикасының теориясы мен практикасы” атты жалпы курстан дәріс берді. Республикада қазақ публицистикасы теориясын төрөн де дәйекті зерттеуді алғаш қолға алған ғалым 1982 жылы Мәскеуде “Қазіргі қазақ публицистикасындағы лениндік дәстүр” атты докторлық диссертациясын сәтті қорғап, Қазақстанда журналистика теориясы бойынша тұнғыш профессор атағын алды.

Т.С.Амандосов – 11 монографиялық еңбектің, сондай-ақ, жұртшылыққа көнінен мәлім “Публицистика – дәуір үні”, “Достық лебізі”, “Казақ совет баспасөзінің жаңрарлары” атты оку құралдарының авторы.

Т.Амандосов жемісті ғылыми-педагогикалық қызыметі үшін бірнеше КСРО медальдарымен, Қазақ КСР Жоғары Кенесінің грамоталарымен наградталды. 1982 жылы оған “Қазақ КСР жоғары мектебінің еңбек сіңірген қызыметкери” атағы берілді.

Фотошешіре

Ұстаз берен шәкірттер. 1955ж.

- 372. Жұнісов Б.
- 373. Сүлейменов Ш.
- 374. Алейников С.Ф.
- 375. Шерман Р.Н.
- 376. Отаров Ә.
- 377. Нұктербеков Ф.
- 378. Төлеуов Н.
- 379. Әлдекешов М.
- 380. Сыркин К.И.
- 381. Кирпиченко В.М.
- 382. Балин А.В.

Тауман ағай шәкірттері ортасында.

- 383. Лукьянченко В.Г.
- 384. Вержбицкий С.Н.
- 385. Буданцев Л.Ю.
- 386. Фищук В.С.
- 387. Богоявленская О.Д.
- 388. Митько М.Н.
- 389. Бұқашев С.
- 390. Гладышев П.Т.
- 391. Ерсарин Қ.
- 392. Еफапкин А.Ф.
- 393. Лось Ю.В.
- 394. Агисов С.
- 395. Орлова Г.В.
- 396. Қаржаубаева В.
- 397. Кондратов А.И.
- 398. Григоренко М.А.
- 399. Дәуренбеков Б.
- 400. Апиклогов Н.А.
- 401. Власова В.П.

**Журналист - редактор
Ханымбұбі Ақжолова**

- 402. Уайысов Қ.
- 403. Байжанов С.
- 404. Нұсіпбеков К.
- 405. Мауқаев
- 406. Болыбаев С
- 407. Әбутәлиев Н.
- 408. Бағаев Ұ.
- 409. Курочкин В.И.
- 410. Ивачев А.И.
- 411. Лямина А.А.
- 412. Облядрук Г.И.

413. Ганжа В.Н.
414. Белоусов Я.П.
415. Гельфанд С.Л.
416. Ногайбаева Р.
417. Лазаренко М.И.
418. Смолянинова Л.А.

1948-1953 жж.

419. Егоров Ф.И.
420. Суриков Е.М.
421. Торский В.Р.

Энциклопедист-ғалым
Байұзак Қожабекұлы

422. Баранов М.Д.
423. Антонов В.В.
424. Петров А.Н.
425. Бурлаков И.Н.
426. Морозов М.И.
427. Михайлова Е.П.
428. Мұрратов Ж.
429. Көнелбаева Г.
430. Сәрсенов М.
431. Свидин Н.И.
432. Тәжіков Т.
433. Төлеуев Ұ.
434. Тайшыбеков Т.
435. Шыназбаев И.
436. Ширкин В.Е.
437. Швыдко З.А.
438. Тарanova Н.Н.
439. Гокоев Х.
440. Силина Н.И.
441. Волков И.М.
442. Бекенов Ш.
443. Баймаханов Б.

Жазушы-аудармашы
Әбілмәжін Жұмабаев

444. Мақсұтов Қ.
445. Шошаев Ш.
446. Коваленко Г.Г.
447. Надиров Ә.
448. Нұркешов Ә.
449. Нақбаев Ж.
450. Кучина Т.Н.
451. Коваленко Г.Г.
452. Городнева Р.Р.
453. Янжин А.Я.

Студент
Аманdosов Тауман
(сол жақта
бірінші) сабак
үстіндегі.
1946 ж.

Лебіз
Қолтанбалар сойлейді...

Біздің университетімізде кейінгі кезде жақсы бір дәстүр орныға бастады. Ол – ұстаз беделін көтеруге, “Ұстаз!” деген ұлы ғызымы ұлықтауга бағытталған, “Ұстазға” құрмет көрсетудің, тағымы етудің жастанарға үлгі боларлық жаңа бір үлгілері.

Қазақ публицистасы теориясының негізін салушылардың бірі, университеттегі журналистика факультетінің, тіпті еліміздегі журналистік

Фотошежіре

Журналистика факультетінің 3-курс студенттері.
23 қараша, 1947 жыл.

білім беру жүйесінің нық қалытасын, дамуына үлкен үлес қосқан тұлға – профессор Тауман Салықбайұлы Аманdosов өзінің бүкіл саналы ғұмырын шәкірт тәрбиелеуге арнады. Шәкірт болғанда қандай! Олардың қатарында қазір мемлекет басқарып отырған қайраткерлер, танымал ақын-жазушылар, БАҚ-ының бас редакторлары, журналист, публицистер бар.

Оның қаламынан туған 11 монография, оқу құралдары мен оқулықтар журналистика факультетіндегі өзінің іргетастық мән-маңызын әлі де жойған жаңа. Журналистика саласында жазылған кез-келген курс, диплом жұмысында, магистрлік, кандидаттық, докторлық диссертацияларда профессор Аманdosов еңбектері теориялық және методологиялық негіз ретінде қолданылып келеді.

Факультетте профессор Т.С.Аманdosов атындағы дәрісхана бар. Көптеген мерзімді басылымдарда замандастары мен шәкірттерінің ол туралы мақалалары жашиялануда. “Отандық журналистика тарихынан” атты журналдың бір номірі тұтасымен ұстазға арналды. Университет кітапханасы қызыметкерлері профессор Аманdosов еңбектерінің көрмесін жасауды әдетке айналдырған. Таукеңнің өзі негізін қалаған кафедра тарапынан фотокөрме үнемі үйімдастырылып тұрады.

Ректорымыз Төлеген Әбдісагиұлы Қожасамқұловтың қолы қойылған реңи хат қалалық әкімшілікке жолданып, галымның өзі түрган үйдің қабыргасына ескерткіш тақта орнатылмағы.

Тауман Салықбайұлы Аманdosовтың қадір-қасиеті туралы ол кісінің жақын білетін ұлагатты агаларымыз әлде қайда жақсы айтадар. Мен Таукеңнің шәкірттерінің бірі ретінде, профессордың жеке кітапханасындағы кітаптарды

парақтап, онда Таукеңе жазылған қолтаңбалардың біразын жинақтадым. Қолтаңбалар сойлейді. Таукеңнің қандай жасы, қандай ұстаз, қандай басшы, қандай дос, қандай азамат екенідігін сол қолтаңбалардан аңғаруга болады. Қолтаңбалар – тұның түрган тарихты, университетте откен ғұмырды көз алдыңызға әкеледі:

Менің ардақты Тәкем!

Сізге қалтқысыз ұсынған достық жүргегім – осы! Қабыл алуыңызды отінемін. Зейнолла Қабдолов. 8 март 1957 ж.

Кара қылды қақ жарған әділ ағамыз, ұстазымыз – Тәкеңе
(Тауман Амандосовқа) – автордан Рымғали Нұргалиев. 4.01.1969 ж.

Аса қадырылы Таукеңе!

Достық, тілектестік көңілден.

Академик Зәки Ахметов. 30.10. 1970 ж.

Хұрматли ұстаз, профессор Амандосовқа!

Тошкентлик бир шоғырдингиздан эсдалық сиғатинда қабул қылгайсиз.

Профессор Н. Сагдулаев. 10.04. 1974 ж. Тошкент.

Тауманжсан!

Агаңның өрттөн шыққан өмірін әрдайым есте тұтпағын үшін!

Өз қолым, Хамит Ерғалиев. 6.09. 1975 ж.

Ұлы Мұханаңың жақын шәкірті болған аяулы бауыр Тауманға.

Гайса Сармурзин. 30.01. 1976 ж.

Фотошешіре

Президент Н.Ә.Назарбаев жазушылар Ә. Әлімжанов және
Б.Қыдырбекұлымен бірге

Дерек

Жазушы-публицист
БАЛҒАБЕК ҚЫДЫРБЕКҰЛЫ
факультетіміздің 1950 жылғы тулеғі

1929 жылы 15 сәуірде Алматы облысы Жамбыл ауданында дүниеге келген. 1950 жылдан «Социалистік Қазақстан» газетінің редакциясында фельетонист, сын және библиография, ғылым және оқу орындары белімдерінің меншершісі болып істеді. 1969 жылдан «Социалистік Қазақстан» газеті редакторының орынбасары, 1973 жылдан оның 1-ші орынбасары, кейін Бас редакторы болды. ұзак жылдар Қазақстан Журналистер одағының басқарды. «Ешкімге айтпа» (1958 ж.), «Шайтанның шатағы» (1967 ж.), «Шойынқұлак» (1968 ж.), «Қара сандық» (1969 ж.), «Үриның еншісі» (1972 ж.) сатираптың әңгімелер мен «Маздаған шырақ» (1970 ж.), «Ораз Жандосов» (1971 ж.) очерктер жинақтары, «Жетім бала» поэмасы, сондай-ақ «Алатау» 1,2 том романдары мен «Түгел сөздің түбі бір» ғылыми еңбегі және басқа да кітаптары жарық көрген. Ерен еңбектері үшін Үкімет тараپынан бірнеше мэрте ордендермен, медальдармен маралпатталған.

- 454. Марданов Қ.
- 455. Головашев В.А.
- 456. Айшабаров Б.
- 457. Балтағожин Т.
- 458. Панкратов Г.Л.
- 459. Троицкий А.М.
- 460. Киселева Е.А.
- 461. Құрманқатеров Ш.
- 462. Құлмагамбетов Т.
- 463. Бастаубаев М.
- 464. Қадырбергенов Б.
- 465. Ахметов Ә.
- 466. Әбдірахманов Е.
- 467. Ахметбеков Д.
- 468. Алиев Г.С.
- 469. Бортник П.И.
- 470. Волженин А.С.
- 471. Есқожин И.
- 472. Үйдірысов Ә.
- 473. Қожакеев Т.
- 474. Жалдыбаев Қ.
- 475. Корнева Л.М.
- 476. Конченов В.А.
- 477. Кетебаев Т.
- 478. Камашев М.
- 479. Қекімов Т.
- 480. Қадыралиев М.
- 481. Мұхаметжанов Ә.
- 482. Мұқаева Г.
- 483. Морис В.М.
- 484. Маймұрзин Қ.
- 485. Максимов К.Н.
- 486. Мавлюбердина З.А.
- 487. Маризева В.И.
- 488. Огай Г.П.
- 489. Рахымберлин С.
- 490. Нысанбаев Ә.
- 491. Сағындықов Н.

1949-1954 жок.

- 493. Бәделханов А.
- 494. Балтабаев Р.
- 495. Биетов Т.
- 496. Василев В.М.
- 497. Винокурова Т.А.
- 498. Вощенко Р.Д.
- 499. Быдрин И.И.
- 500. Дмитрук Л.Я.
- 501. Есенбаев Е.
- 502. Егембердиев К.
- 503. Есимов К.
- 504. Жылқайдаров М.
- 505. Мәдіғұлов Ә.
- 506. Ахметов Р.
- 507. Бектемісов Ә.
- 508. Омаров Р.
- 509. Устименко Г.В.
- 510. Қадыров С.
- 511. Байбатшаев Ш.
- 512. Шәкіров Я.З.
- 513. Шмұрыгин Г.Н.
- 514. Тінәлін Ж.
- 515. Садықов Н.
- 516. Тәженов Е.
- 517. Севостянов Г.А.
- 518. Мырзахметов Е.
- 519. Несин Ф.Ф.
- 520. Нәскенов ұ.
- 521. Нұрбеков А.
- 522. Оқасов С.
- 523. Каурова Д.Г.
- 524. Кузнецова Л.Е.
- 525. Қәдеев П.
- 526. Қысмұратов Т.

527. Малдыбаев О.
528. Маркевич М.Л.
529. Марьета И.П.
530. Мартюшева Г.И.
531. Ақтаев С.
532. Әмзееев Ф.
533. Арынов С.
534. Әлімжанов Ә.
535. Андреева Л.Т.
536. Бейсөев Ә.
537. Бижанова Ж.

**Журналист - редактор
Пернебек Бейсенов**

538. Байжанова Р.
539. Бердіқұлов О.
540. Гарающенко И.Д.
541. Герасименко В.Я.
542. Голубев А.П.
543. Иноземцев М.Г.
544. Ивлев Ф.Д.
545. Иманғалиев С.
546. Прощунин Н.Ф.
547. Польщиков Н.К.
548. Прощунина Р.Д.
549. Раҳметов Ж.
550. Фарбер Д.Х.
551. Шымбараева М.
552. Шульга П.Я.
553. Шанбатыров Т.
554. Шөжеев С.
555. Жұмагелдин Т.
556. Альбина Н.М.
557. Неситеров П.М.
558. Бейсембаев А.
559. Погожев А.С.

**Журналист-галым Төлеубай
Бидырысов**

560. Змиевская К.А.
561. Аспендияров Т.
562. Кузнецова М.Г.
- 1950-1955 жж.**
563. Фатихов А.
564. Үсқақов М.
565. Жанқадамов М.
566. Дүйсенбин Ж.
567. Шәкіров С.
568. Орынбаев Б.

Дерек

Публицист-жазушы

САПАР БАЙЖАНОВ

факультеттіміздің 1952 жылғы түлегі

Сапар Байжанов (19.2.1930 ж. қазіргі Жамбыл обл, Жамбыл ауданы, Шайқорық ауылында дүниеге келген. 4.5.1999 ж. Алматы). Еңбек жолын 1947 жылды Алматы облысы, Кеген ауданы, Жалаңаш ауылында мұғалім болудан бастады . Содан кейін Кеген ауданының халық агарту бөлімінің инспекторы болып жұмыс істеді. Қазақстанның еңбек сінірген қызыметкері(1935) ҚазМУ бітірген (1952),1952-64 ж “Лениншіл жас” газетінде, «Мәдениет және тұрмыс», «Қазақстан коммунисті» журналдарында қызмет атқарады.

1964-1973 жж. «Соц. Қазақстан» газетінің редакторы, 1983-1994 жж. Министрлер Қенесінің жаңындағы Бас архив басқармасының бастығы болған. Әр жылдар жарияланған «Жаңа леп», «Құрыш» зерттеулері, «Сұнқар көңіл самғайды», т.б туындылары С.Байжановтың жазушы-журналист ретіндегі қаламгерлік карымын танытты.

«Заман туралы толғау» (1973), «Архив-айғак» (1988), «Абай және архив» (1995), «Қажыға барған қазақтар» (1996), «Өткеннен мұрағат-өркенге ұлағат» (1998) атты зерттеулерімен танытты. «Халыктар достығы», «Құрмет белгісі» ордендермен және медальдармен марапатталған. «Архив айғак» кітабы Ахмет Байтұрсынов атындағы сыйлықтың, «Абай және архив» кітабы Әлихан Бекейханов атындағы сыйлықпен атап өтілді.

Дерек

Публицист, журналист

Қаз. ССР-інің еңбек сінірген мәдениет қайраткері

БАҒАЕВ ҰЗАҚ

факультеттіміздің 1952 жылғы түлегі

Ол 1930 жылды Алматы облысы, Кеген ауданындағы Алғабас ауылында дүниеге келген. Қазақ мемлекеттік университеттінің журналистика факультетін бітірген соң 1952-62 ж. “Социалистік Қазақстан” газетінде әдеби қызыметкер, бөлім менгерушісі болып істеді. 1962-69 жылдары Қызылорда облыстық “Ленин жолы”, одан кейін Талдықорған облыстық “Октябрь туы” газеттерінің редакторы болды.

Талантты журналист, танымы биік публицист, іскер үйімдастыруыш ретінде танылған ұзак Бағаев 1969 жылдан республикалық “Социалистік Қазақстан” газетінің редакторы қызыметін атқарды. Қазастан Журналистер одағын басқарды.

Ол - ел экономикасы мен ауыл шаруашылығы тақырыбына, азаматтық патриоттық мәселелерге арналған “Халық бастамасы – қайнар бұлак” (1961), “Егер сен коммунист болсан” (1967), “Дала жүлдіздары” (1970), “Жан сұлупұлы” (1975) атты публицистикалық мақала, очерктер жинақтарының авторы. Бағаев – Қазақстан КП 13-съезінің делегаты. Қазақстан КП ОК-нің мүшесі, 8-сайланған Қаз. ССР Жоғ Советінің депутаты болды. Мемлекеттік Орден және медальдармен наградталған.

Дерек

ҚР Мемлекеттік сыйлығының лауреаты, филология
ғылымдарының докторы,

профессор

ЕЛЕУКЕНОВ ШЕРИАЗДАН РҮСТЕМҰЛЫ

факультеттіміздің 1951 жылғы түлегі

Шерияздан Рұстемұлы Елеукенов 1929 жылды Шығыс Қазақстан облысының Таврия ауданындағы Аршалы селосында туған.

С.М.Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университеттінің журналистика факультетінде жоғары білім алды, оны бітіргеннен кейін 1951 жылды Шығыс Қазақстан облыстық “Коммунизм туы” газетінде редакциясында әдеби қызыметкер, бөлім менгерушісі болып істеді. 1959 жылдан Ш.Р.Елеукенов С.М.Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университеттің казақ журналистика кафедрасының аға

оқытушысы, 1963-1966 жылдары ол КПСС Орталық Комитеті жаңындағы Қоғамдық ғылымдар академиясында оқыды. Оны бітіргеннен кейін КазГУ-ге қайтып оралып, казак әдебиеті кафедрасының аға оқытушысы болып істеді.

1967 жылы Қазақстан Компартиясы Орталық Комитетінің аппаратына насиҳат және үгіт бөлімінің нұсқаушысы болып ауыстырылды, 1968 жылы баспасөз, радио және телевизия секторының менгерушісі болып, 1970 жылы бөлім менгерушісінің орынбасары болып бекітілді.

1971-1986 жылдары Қазақ ССР Баспа, полиграфия және кітап саудасы істері жөніндегі мемлекеттік комитетінің председателі болды. 1986-89 жылдары Қазақ ССР ФА М.О.Әуезов атындағы әдебиет және өнер институтының директоры.

Ш.Р.Елеуkenov тогызынышы, оныншы және он бірінші сайланған Қазақ ССР Жогарғы Советінің депутаты болды. “Күрмет белгісі” орденімен, көптеген медальдармен марапатталған. Оған “Қазақ ССР-інің еңбек сінірген мәдениет кызметкері” атағы берілген.

“Қазақ романы және казіргі дәүір”, “Замандас парасаты”, “Сұлулықса сүйіспеншілік”, “Мағжан”, “Кітаптану негіздері” атты кітаптардың, монографиялардың сондай-ақ казіргі казақ совет әдебиетінің проблемалары жөніндегі бірқатар зерттеулердің авторы.

Фотошешіре

Дерек

Журналист-публицист, кандидат филологических наук,
доцент
МИХАИЛ ИВАНОВИЧ ДМИТРОВСКИЙ
окончил наш факультет в 1951 году

Дмитровский М.И. родился 12.06.1922 г. в селе Великанка Танкрушинского района Алтайского края. В 1928 г. отец с семьей выехал на строительство Турксиба. По мере продвижения железнодорожного полотна от Алтайского края по Казахстану семья Дмитровских приближалась к Алма-Ате, где и поселилась в 1931 г. В 1940 г. Михаил окончил среднюю школу №36 г. Алма-Ата. И в том же году в сентябре был призван в армию. Служил в Сибирском военном округе, где обучался в школе связи. К началу ВОВ был пом.ком.взвода 24-го отдельного батальона связи.

С 1943 г. в составе 39 полка, 4-ой стрелковой дивизии 1-го Белорусского фронта прошел путь от Сталинграда до Берлина. Трижды был ранен (2 тяжелых ранения). Награжден двумя медалями “За боевые заслуги”, двумя орденами “Отечественной войны I и II степени”, “Орденом Красной звезды”, орденом “Боевого красного знамени”, медалями “За взятие Варшавы”, “За взятие Берлина”, “За победу над Германией”.

Демобилизирован из армии в сентябре 1946 г. этой же осенью поступил в КазГУ на отделение журналистики, которое окончил в 1951 году, получив диплом с отличием. Наряду с занятиями в университете с июля 1949 г. работал литературным сотрудником в редакции газеты “Казахстанская правда”.

В 1952 г. был переведен в редакцию газеты “Ленинская смена” на должность зам.редактора. В 1954 г. переведен в редакцию новой газеты “Алматинская правда”, на должность ответственного секретаря. С 1956 г. по 1959 г. был собственным корреспондентом по Казахстану редакции газеты “Советский патриот”.

В 1959 г. был приглашен на кафедру партийной и советской печати факультета журналистики КазГУ. Кандидатская диссертация на тему: “Фельетон как инструмент исследования общественной жизни и специфика действенности жанра” была защищена М.И.Дмитровским в 1967 году. В 1966 г. издано учебное пособие для студентов заочников “Спорные вопросы фельетона”

В 1968 г. опубликована монография “Оружием смеха” (изд. “Казахстан”, 8 п.л.). С 1968 г. по 1988 г. М.И.Дмитровский работал доцентом кафедры журналистского мастерства и литературного редактирования. В 1971-1972 гг. был деканом факультета.

- 569. Мейіржанов С.
- 570. Ахметов Ж.
- 571. Мырзаев Е.
- 572. Жамалов Б.
- 573. Мұстафин Б.
- 574. Мәмбетаев Ж.
- 575. Сымаков Ж.
- 576. Әміржанов К.
- 577. Мұқанов Б.
- 578. Жұсіпов Ә.
- 579. Қыдырбаев Д.

Публицист-ақын
Әбіраш Жәмішев

- 580. Ахметов Р.
- 581. Ілиясов А.
- 582. Тәшенов К.
- 583. Дүйсенов Ә.
- 584. Сапарғалиев Қ.
- 585. Әмірбеков З.
- 586. Жамалбеков Б.
- 587. Әйтімов З.
- 588. Тұрсынбаев Т.
- 589. Қалиев Болат
- 590. Дегтярев И.М.
- 591. Музалевский А.
- 592. Пушкина Л.И.
- 593. Запирич Т.Я.
- 594. Демина М.И.
- 595. Пушкина Н.И.
- 596. Амрон С.М.
- 597. Белоцерковский А.И.
- 598. Садықов Альберт
- 599. Қасанов Сауытжан
- 600. Берковская Г.А.

Журналист
Бегділдә Абдуллин

- 601. Пастухов Ю.В.
- 602. Голубев Г.И.
- 603. Беседин В.Т.
- 604. Степанов Г.Г.
- 605. Голубева Р.Л.
- 606. Кукушкин Ю.П.
- 607. Харчев А.И.
- 608. Дудина-Долгина Е.Л.
- 609. Багданова Т.Я.
- 610. Ебекенов Еркеш
- 611. Құрпешова Гүлбахрам
- 612. Оспанов Нариман

613. Байбатырова Қалқаш
 614. Боранбаев Керімбай
 615. Генералов А.Ф.
 616. Оспанұлы Асылхан
 617. Файда Фроши М.М.
 618. Березовский И.В.
 619. Мертенов Магзұм
 620. Бортникова Т.Ю.
 621. Оспанов Жәмек
 622. Зуев С.И.
 623. Бектұров Жайық

**Жазушы-драматург
Нәбиден Абутәлиев**

624. Потеряйко Н.А.
 625. Творогов Г.Я.
 626. Нарусный С.С.
 627. Шепель В.Г.
 628. Ковалев Н.К.
 629. Каптильный А.А.
 630. Чирко В.М.
 631. Обревко К.А.
 632. Барлыбаев Қатият
 633. Жданов Г.Н.
 634. Рева Л.П.
 635. Терещенко И.В.
 636. Алехин П.И.
 637. Сәрсенова Мағрия
 638. Бракловская М.Я.
 639. Романова В.А.
 640. Үттарбеков Зейнолла
 641. Етнарева К.А.
 642. Полянова В.А.
 643. Пичугина А.А.
 644. Остапенко Н.П.
 645. Суслова Л.Н.
 646. Алехин П.И.

**Жазушы
Әмен Әзизев**

1951-1956 жж.

647. Қабылбеков Бердікүл
 648. Нечаев Е.Г.
 649. Адамова О.А.
 650. Аязбаев Мекеш
 651. Тен А.Д.
 652. Прищенко П.П.
 653. Васюшин И.Н.
 654. Габидоллин Әбуғали
 655. Фищенко А.В.
 656. Грошова К.М.

Фотошежіре

Күрестастар: оңдан солға қарай - Сапар Байжанов, Ұзак Бағаев, Байұзак Қожабекұлы (1948ж.)

Дерек

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік сыйлығының лауреаты

публицист-жазушы, ғалым

ЫСМАҒҰЛОВ ЖҰМАҒАЛИ

факультеттіміздің 1951 жылғы тұлегі

Ісмагұлов Жұмағали 1928 жылы 17 сәуірде Қостанай облысы, Урицкий ауданы, Соналы ауылында (қазіргі “Тағильский комсомолец” совхозының болімшесі) туған.

1942 ж. Семиозер қазақ орта мектебінің 8 класын бітіргеннен кейін, Қостанай оқытушылар институтының жаңынан ашылған қысқа мерзімді даярлық курсында, институттың физика-математика факультетінде оқиды. 1943-1946 ж. Қостанай облысы, Семиозер ауданында баспахананың әріп терушісі, аудандық газет редакциясының жаупапты хатшысы.

1946 ж. С.М. Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университеттің журналистика факультетіне түсіп, оны 1951 ж. бітіреді. 1958-1961 ж. КПСС Орталық Комитеті жаңындағы Қоғамдық ғылымдар академиясының аспирантурасында оқиды. 1968 ж. “Қазақ совет әдебиетіндегі ұнамды герой проблемасы” деген тақырыпта (ғылыми жетекшісі - СССР FA корреспондент-мүшесі, СССР Мемлекеттік сыйлығының лауреаты, проф. В.В. Новиков) кандидаттық диссертация қорғайды. 1949-1951 ж. университеттеге оқи жүріп “Қазақстан коммунисті” журналы редакциясында партия түрмисі болімінің менгерушісі, 1951-1952 ж. осы журналдың жаупапты секретары және редколлегия мүшесі, 1952-1954 ж. “Үгітші блокноты” журналының редакторы болып қызмет етеді.

1954-1958 ж. Қазақстан Компартиясы Орталық Комитеті үтіт және насыхат болімінде нұсқаушылық қызметте болады.

1961-1963 ж. “Қазақ әдебиеті” газетінің бас редакторы, 1963 ж. Қазақстан Жазушылар одағы басқармасының Қызылорда облыс аралық болімшесінің жаупапты секретары, 1963-1965 ж. Алматы облыстық “Жетісу” газетінде бөлім менгерушісі, 1965-1969 ж. Шығыс Қазақстан облыстық “Коммунизм туы” газетінде редактордың орынбасары қызметтерін атқарады.

1969-1973ж. Қазақстан Компартиясының Орталық Комитеттің жаңындағы Партия тарихы институтының марксизм-ленинизм классиктерінің шығармаларын аудару секторының менгерушісі, 1973 ж. Қазақстан ССР Министрлер Советі жаңындағы информация агенттігі (КазТАГ) директорының орынбасары, ал 1982-1987 ж. сол агенттіктің директоры қызметінде болады. 1987 ж. Қазақ ССР FA-ның М.О. Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институтының Қазақ совет әдебиеті бөлімінде аға ғылыми қызметкер. Қазақ ССР XI сыйланған Жоғарғы Советтің депутаты, Қазақстан Компартиясының 16 съезінде Қазақстан Компартиясының Орталық Комитеттің мүшелігінә кандидат болып сайланады.

Muraғat⁹

Приказ по ККИЖ от 4 ноября 1938 года г. Алма-Ата

§1 Зачислить преподавателями по совместительству на 1938/39 уч. год с почтовой оплатой – ниже следующих т.т.:

1. Дардыкина – проф. – диамат-истмат
2. Сакаева- проф.-ленинизм
3. Яковлева – доц.-истор. ВКП(б)
4. Хафизова – доц – газет. дело и ист. большев печати
5. Линчевского – доц – всеобщ. Литература
6. Жеребятыева – доц – по полит.экономии
7. Филиппова – и.о.доц.- ист. рус. литературы
8. Балакаев – доц – каз. язык
9. Жиенбаева – и.о.доц. – каз. язык
10. Есбатырова – и.о.доц. – газет. дело
11. Чукаева – русский язык
12. Рыжов – и.о.доц. – газетное дело
13. Плядковский – и.о.доц. – русский язык
14. Мегорский – и.о.доц. – тех.оформление.
15. Аманжолова – и.о.проф. – ист. казахски язық
16. Юсупов – и.о. доц.-немецкий язык

Ректор КазКИЖа

Балкашев У.

Derek

Қоғам қайраткері, публицист

ҚӘКІМЖАН ҚАЗЫБАЕВ

факультетіміздің 1952 жылғы туслегі

К.Қазыбаев 1929 жылғы 10 мамырда Талдықорған облысының Сарқанд ауданындағы Бақалы селосында кеңей шаруаның отбасында дүниеге келді. Еңбек жолын 1944 жылы колхоз есепшісі болудан бастады. С.М.Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университеттің бітіргеннен кейін әуелі жастар баспасөзінде істеді, содан кейін “Жетісү” газеті редакторының орынбасары, Қазақстан Компартиясы Орталық Комитетінің нұсқаушысы болды.

К.Қазыбаев 1972 жылғы Қазақ ССР Баспа, полиграфия және кітап саудасы жөніндегі мемлекеттік комитеті төрағасының орынбасары, 1974 жылы Қазақ ССР Министрлер Советінің жаңындағы информация агенттігінің - ҚазТАГ-тың директоры болып тағайындалды.

1982 жылғы К.Қазыбаев Қазақстан Компартиясы Орталық Комитетінің хатшысы болып сайланды. 1986 жылдан “Қазақстан коммунисті” журналының бас директоры болды. Ол Қазақстан Компартиясы Орталық Комитетінің құрамына енді, Қазақ ССР Жоғарғы Советінің депутаты болып бірнеше рет сайланды, Құрмет белгісі орденімен, КСРО медальдарымен марапатталды.

К.Қазыбаевтың қаламынан идеологиялық жұмыс, рухани және мәдени өмір мәселелері жөніндегі көптеген очерктер мен проблемалық мақалалар туды. Ол – КСРО Жазушылар Одағының мүшесі, көшпілікке көнінен таныс “Ыңғар”, “Аманат” романдарының авторы К.Қазыбаев журналистердің жас легін тәрбиелеуге көп көніл бөлді.

Өмірінің соңғы төрт жылында ол “Қазақстан коммунисті” (казіргі “Ақын”) журналының бас редакторы болды. Мемлекет қайраткері бол жиырма жылдай жоғары басшы қызметте істегенімен қаламы каз-калпында еді. Журналдың жұмысын іле жандандырып, такырып ауқымын көнітті. “Жозы басындағы әңгіме” - ол жылдары ой айтып, еткір мәселелер қозғап, батыл пікірлерді ортага салудың онтайлы тәсілі болатын. Одан әр жерден шақырып төнірегіне кабілетті жастарды топтастыруды.

Lebіz

“Қаламы жүрдек, ұшқыр”. Ой мен фактіге де кенде емес. Тіл үйіретіндей, жұмыр да шымыр басмақалалар, талғаулар... тілі жатық, онтайлы аудармалар... Қай салаға қалам тартса да, шұқия зерттеп, біліктілікпен жазатын... Адам басында болатын жағымды мінез-қасиеттердің көбісі оның бір бойынан табылатын, жұмыста, тұрмыста ұсақ-түйекпен шектелмейтін. Шашаш жазатын. Өнімді жазатын... Ой ырқына ерік беріп, қүшенбей еркін жазатын. Сойлемдері қысқа, оралымды. Қызыл сөзді көп қолданбайтын. Аз сөзben көп сырды білдіретін. Пәлсапаға бармайтын. Жазғандары оқуға жеңіл, конілге қонымды болатын”.

657. Төжібаев Тұрқатай
658. Бисенғалиев Қабдеш
659. Буюнов Д.И.
660. Цвейгорик М.В.
661. Пешкова Л.К.
662. Кузьменко А.Ф.
663. Петер Л.А.
664. Захаров Василий
665. Киселев Е.А.
666. Әбдірахманов Сыпатай
667. Жұматаев Байболсын

**Ақын
Николай Душкин**

668. Батпенов Қосайдар
669. Әбдешов Қален
670. Байділдаев Мардан
671. Маусынбеков Әшімбай
672. Темірбеков Жанәбіл
673. Әбдік Жақсылық
674. Әлжанов Мәтжан
675. Қідібасов Қален
676. Аққасенов Қалжан
677. Омаров Шайзада
678. Мәліков Әхібек
679. Қалиасқаров Иса
680. Сапабеков Райхан
681. Махаева Зоя
682. Баркова Л.Г.
683. Мақашев Көптілеу
684. Айымбетов Нығымет
685. Жиенғалиев Бақытжан
686. Рашитов Жиқан
687. Степанов Г.В.
688. Лахно И.П.
689. Салықов Ж.

**Аудармашы
Сейсенбек Ахметов**

690. Амандықов Хамза
691. Қербозин Жәнібек
692. Крикунов Юрий
693. Ахметбеков Үәли
694. Казакова Н.А.
695. Усачев В.Н.
696. Раширова В.Л.
697. Богомазов Л.И.
698. Богомазова Т.Я.
699. Ведерникова А.Н.

700. Александрова Л.И.
 701. Шапченко Н.В.
 702. Баязитов Жолбарыс
 703. Винникова Е.С.
 704. Буреева И.А.
 705. Суслова Р.М.
 706. Булатова Н.А.
 707. Крамской Н.Г.
 708. Вагайцев В.С.
 709. Романец Н.Л.
 710. Бердікулов Сейдахмет

**Жазушы
Естай Мырзахметов**

711. Тілекметов Бекмұханбет
 712. Шәпкенов Қайдар
 713. Бякова Л.Г.
 714. Энголи В.В.
 715. Чернов И.П.
 716. Михачев Ю.И.
 717. Дәрмагамбетов Ш

1951-1957 жж.

718. Сейітов Жолдыбай
 719. Садуақасов Мекеш
 720. Әшенов Ердесбек
 721. Смағұлов Темірхан
 722. Смайлов Дүйсенбек
 723. Омаров Жәнібек
 724. Шестаков С.Г.
 725. Сыздықов Ш
 726. Мальцев А.И.
 727. Мусин А.Ф.
 728. Коня Н.Б.

**Жазушы-журналист
Мұқан Мамажанов**

729. Карапшин Өтеш
 730. Қарақунақова М
 731. Власова Н.Г.
 732. Кузьмин П.П.
 733. Комарников Ф.А.
 734. Каюмов М.И.
 735. Манахин В.А.
 736. Тихомирова Е.Б.
 737. Воронаева В.П.
 738. Жанұзақова Фарида
 739. Чумазова А.П.

Мұрағат¹⁰

**Краткие сведения о Казахском Коммунистическом
институте журналистики**

(по состоянию на 1 июля 1939 года)

Институт организован в мае месяце 1934 года.

Состоялось три выпуска студентов:

В 1937 году – 30 чел; В 1938 году – 30 чел; В 1939 году – 30 чел (настоящий выпуск).

Всего выпущено – 90 чел. В том числе женщин – 3. По национальному составу распределяются: Казахов – 76 чел; Русских – 3 чел; Украинцев – 4 чел; Евреев – 1 чел; Татар – 1 чел.

Из первых двух выпусков в настоящее время работают: ред. и зам. ред. обл. и респ. газет – 4 чел. Ответ. секретарями, зав. отд. обл. и респ. газет и журналов – 20 чел. Ответ. ред. районных газет – 7 чел. На партработе – 5 чел. Лит. работ. Обл. и респ. газет – 12 чел. В КазТАГе, ЛИТО, Союзе Писателей, издатель. органах и др. – 7 чел. Находятся в РККА – 5 чел. Кроме того, ЦК КП (б)К направляет на парт. и газет. работу снятием с учебы – 11 чел. В настоящее время в КазКИЖе осталось 39 чел (студ.). Все они сдали экзамены и переведены на 3-ий курс. По нац. составу распределяются: каз – 25, рус – 10, укр – 1, татар – 1, башкир – 1, еврей – 1.

Материальная база:

Учебное помещение Института находится в здании школы Пропагандистов.

Имеем: 1 лекцион. зал, 5 аудит. кабинетов, библиотеку и учебную типографию. Общежитие: на Алма-Атинской улице № 13-21 комната на 100 человек.

Преподавательский состав – основных препод – 3 чел. Балакаев М. – чл. ВКП (б) – по каз. языку. Филиппов – б/п- по ист. рус. лит. Жеребятев – б/п – полит. экономия

По остальным дисциплинам работают преподаватели из других ВУЗов и республ. редакции газет по совместительству.

Ректор КазКИЖа

/Балкашев/

Лебіз

**Қазақстанның еңбек сінірген қайраткері,
профессор, жазушы
ЫДЫРЫСОВ ӘБІЛФАЙЫЗ ҮДЫРЫСҰЛЫ**
факультетіміздің 1953 жылғы тулеғі

Ә.Ы.Ідірысов 1930 жылы 23 ақпранда Қостанай облысы Амангелді ауданының Бүйректал ауылында дүниеге келген. 1947 жылы Қостанай қаласында Жамбыл атындағы қазак орта мектеп-пансионатын алтын медальмен тәмамдап, сол жылы ҚазМУ-дің филология факультетінің журналистика бөліміне оқуға түседі де, оны 1953 жылы үздік дипломмен бітіріп шығады. Еңбек жолы республикалық бала-лар басылымы “Қазақстан пионері” газетінде әдеби қызметкөр болудан басталып, сол редакцияның жауапты хатшысы, бас редакторының орынбасары болып қызмет етеді. 1954 жылы Қазақстан радиокомитетінің бас редакторы қызметіне шакырылып, бір жылдан кейін көлемі мен шығу жиілігінің артуына байланысты “Лениншіл жас” газетіне ауыстырылады: онда бөлім менгерушісі, жауапты хатшы қызметтерін абыраймен атқарды. 1961-1965 жылдар аралығында “Қазақстан пионері” газетінің бас редакторы болып, басылымға елеулі еңбегін сінірген.

Әбілфайыз Үдірысұлының бұдан кейінгі ширек ғасырдан аса саналы өмірі (1965-1993) казақ білімінің кара шаңырағы – әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік ұлттық университетімен тығыз байланысты. Университеттің журналистика факультетінде ұстаздық қызметте болып, аға оқытушылықтан доцент, профессор дәрежесіне дейін көтерілді, факультет деканының орынбасары қызметін атқарды. 1972 жылы кандидаттық диссертация қорғап, тарих ғылымдарының кандидаты дәрежесін иеленсе, 1990 жылы оған Қенес Одағының Ғылыми жогары аттестациялық комиссиясы ұзак уақыттық педагогтік еңбегі, жазған оқулық, оку әдістемелік құралдары үшін профессор атағын берді.

Ә.Ы.Ідірысов – Қазақстан республикасының еңбек сінірген мәдениет қызметкөрі. Қазақстан Журналистер одағының Кәкімжан Қазыбаев атындағы сыйлығының лауреаты. Отан алдындағы сінірген жемісті еңбегі үшін “За доблестный труд в Великой Отечественной войне в 1941-1945 г.г.” “50 лет Победы в Великой Отечественной войне” және “Еңбек ардагері” медальдарымен марапатталған.

**Лебіз
Жаңа дидар**

Сүйінші! Дұниеге кітап келді! Кітапқа енген шығармалардың ішінен мені елең еткізген туынды “Аңсаған менің әнімсің!” болды. Құрылымы бөлек осы бір повесть қөңілге түрлі ой салады. Талдаң көрелік.

Таңшолпан мен Алтай, Алтай мен Таңшолпан! Бізбен ұшырасқан екі есім енді егіз өрімдей қатар аталатын болар. Аты да жарасты, мінезі де келісімді, табиғи қалпы дөп пішілген бұл кейіпкерлер бейнесі келісті-ақ сомдалған. Оқушыға енді жол тартып отырған бұл кітап беттеріндегі адал сыр сізді еріксіз ойға қалдырады. Өйткені мұндағы таза сезім, мөлдір маҳаббат, бүкпесіз шындық – бәрі-бәрі жарасымды. Сөз сазының ұндастігі сүйсінеді. Ғажайып гармония!

“Аңсаған менің әнімсің!” - кісіні ойландыратын шығарма. Жарастық қашан жаман болған. Тірлік бәрінен де қымбат. Өмір-дария бал ғұмырдың сырлы мол. Осындауда ұлы Абай еске түседі. Шындығында Абай маҳаббаттың Қара Тауы ғой! Алып Tay! Сол Абай!

Сорлы адаммын жер жүзінде,
Бір куанып көрмедім.
Не қыласын ерік өзінде,

Қайғысы асқан шерлі едім... - депті. Абай кім боп сөйлеп тұр? Сөз жоқ, өзін тану киын емес. Әйтсе де Абай тереңірек кетіп Пушкиннің Онегині болып сөйлейді. Ұлы да-рын маҳаббаттың жүрекке түскен салмақты зілін тап басып, адами қасіретін дәл жеткізген.

Сорлы адаммын жер жүзінде,
Бір куанып көрмедім... - Бұдан артық не десін. Шерлі жүрек күйігі ғой бұл. Маҳаббат кеселімен ауырған жан күйзелісін бұлайша шығандату зор таланттылықты танытады. “Аңсаған менің әнімсің!” Алтайдың ішкі монологында осы кейіптің табы бар. Фашықтың тілі – нәзік тіл. Ол іштей ұғылады. Бірақ мұнда оптимистік сарын басым. Күйзеліс емес, құнірену емес кейіпкердің мұратқа жету жолындағы ұмтылысы алдыңғы планға шыққан. Автор мұнны және ғашықтардың шынайы сезіміне орай береді.

- 740. Жанұзақов Тельман
- 741. Трускова А.А.
- 742. Корякина Л.Н.
- 743. Кубеева К.Г.
- 744. Максимов Г.И.
- 745. Сәдуақасова Клара
- 746. Испаева Беганча
- 747. Энголи Э.Я.

Фотошежіре

Ә. Әйдірысов - «Қазақ университеті» газетінің редакторы.

- 1952-1957 ж.**
- 748. Тұкенов Еділ
  - 749. Төлегенов Мыңбай
  - 750. Садықова Нұргиза
  - 751. Райымбекова Тұрарқұл
  - 752. Қазиев Абай
  - 753. Шәкірова Клара
  - 754. Бапаев Хайролла
  - 755. Даулетқалиев С.
  - 756. Наржанов Кәкімбек

Фотошежіре

Журналистика факультетінің ұстаздар ұжымы. 70-жылдар.
Солдан онға қарай тұрғандар: Ю.К.Редкин, Ә. Әйдірысов, Е.М.Паршуков, Қ.П.Құсайынов, Қ.Әдірахманов, Т.Аманdosов, Г.В.Колосов, Ю.А.Крикунов, Л.М.Куқанов, С.С.Матвиенко. Отырғандар ортасында Қ.Бекхожин.

- 757. Ілесов Мыңбай
- 758. Қысметов Насшағым
- 759. Рахманов Әсліхан
- 760. Сүйінжанов Үкімет
- 761. Баймұратов Оразбек
- 762. Жауыров Тендік

763. Бекіров Құрманғазы
 764. Халиоллин М.
 765. Серғалиев Мырзагали
 766. Смайлов Нұрахмет
 767. Тоғысбаев Совхозбек
 768. Антонов В.А.
 769. Сидаров Г.А.
 770. Хазиахметов Рамазан
 771. Қаймировас Орал
 772. Ким К.А.
 773. Иванов Л.А.
 774. Үсқақов Қалихан

**Ақын-аудармашы
Төлеужан Исмайлов**

775. Құрманғалиев Қадылбек
 776. Үсқақов Есімкүл
 777. Қуанышбаев Мейірхан
 778. Жұсіпов Қәкімбай
 779. Жұмансов Қорлыбай
 780. Нұрманов Ахметбек
 781. Құсманов Оразхан
 782. Вершаль П.И.
 783. Сытнюк Г.И.
 784. Кабанов К.И.
 785. Власенко В.В.
 786. Торгаленко И.В.
 787. Буренин А.И.

1953-1958 жж.

788. Матыцина А.В.
 789. Мельникова Л.Д.
 790. Лю-до-сан В.А.
 791. Ахметов Қоныс
 792. Қыдыров Нәдірбай
 793. Үсқақов Әбубекір
 794. Әбдіраманова Періда
 795. Қалиева Ная
 796. Кулик Н.Д.
 797. Жақыпов Әміртай
 798. Тоғызбаев Әблігазы
 799. Құрмашева Ақкенже
 800. Райымбеков Әбулахап
 801. Стецуря П.П.
 802. Магзұмов Нәгербек
 803. Оразғалиев Сансызбай
 804. Чудояков А.И.
 805. Дубовицкая Л.Н.
 806. Винникова Л.Н.
 807. Ершов А.Д.
 808. Резник Е.И.
 809. Жақыпов Есенгелді
 810. Тайтілеуова Нагима
 811. Васильев Г.М.
 812. Есмұрзаев Шерібек
 813. Дәуренбеков Мұхаметжан
 814. Естаев Есберген
 815. Қебаев Әмидолла
 816. Назаров Тұрдахун
 817. Мусин Рысхан
 818. Сәтібеков Жақсылық

Шынайы сүйіспеншілкітің иелері бұл тұста сабырлы, оттай ыстық жүрек лұпілінде биязылық бар. Төзімділік деген де ұяттың бір аты. Сөздің музықаға айналар сәті осы манда мен мұндалайды. Әбілфайыз Үйдырысовтың Таңшолпаны ерине, Татьяна емес. Мұндай параллелизм және де жөн емес шығар. Әйтесде Пушкиннің Татьянасы “Но я другому отдана. Я буду век ему верна” деп Онегин алдында қарап тұратын болса, Таңшолпан-ару ұян да ұялшак қазак қызы, тектілік мінезден аспай, әуелден бір көргеннен-ақ ішкі шоқ түскен ұян махаббатының сақшысын сезеді, сезеді де сол сезімін жасырын мәпелейді, ішкі іірімде сақтай жүріп, ақыры өзіне адал жар етеді. Таңшолпанның “мақтаулы, кірсіз туған Татьянадан” бір ерекшелігі осы. Рас, Татьянадай Таңшолпанда да “жатық сөз, жайдары, ашық мінез” жетеді және қандай! Әсіреле әншілік өнері ерекше. Табиғи! Жас ару бұл сәттерінде тіптен белек, жүрек сырын сүйгеніне ән әуезімен білдіреді. Автор осы сәттерді суреттегендеге жорға, жүрдек және қөбіне ағынан жарылыштың отырады. Автордың бар сыры да осындай тұста шынайы актарылады. Сенесің, иланымды.

“Барым да шыным да осы” кітабының ішінен енген “Аңсаған менің әнімсің!” повесінің бір ерекшелігі, мұндағы махаббат – мөлдір махаббат. Және бір касиеті повесть соны шешімімен құнды. Әдетте біздегі көз үйренген канон - шығарма финалында қос жұптың біреуі шетінеуі ақиқат еді ғой. Қоңа дәуір әдебиетінен де, ескі ауыз әдебиеті, фольклорлық жырдастан кейіпкерінің бәрі осылай аяқталатын. Біз соған үйренгенбіз. Қыз Жібекті алыңыз. Қозы Қөрпеш Баян сұлу дастаны ше, тіпті жоғарыда мысалға келтірген “Евгений Онегин” романы бәрі трагедиямен бітпеуші ме еді. Қосыла алмаған жұп, дүние жалғандық, қызғаныш пен қастандық, сынар ғұмыры, ынтық махаббат. Шынайы махаббаттың бәрі неліктен трагедиямен аяқталуы керек. Зерттеушілер біздін ғажайып “Қозы Қөрпеш – Баян сұлу” дастанымызды сюжеттік желісі мен коркемдік дәрежесі жағынан Шекспирдің “Ромео-Джульєтта” трагедиясымен катар қояды, тепе-тең дейміз. Рас шығар. Әйтсе де біздін төл әдебиетімізде махаббат тақырыбына жазылған озық үлгілер аз ба? Әрине жеткілікті. Әр шығарманың өз тағдыры бар. Мәселен, “Қозы Қөрпеш – Баян сұлу” жырының ондаған нұсқасын білеміз, солардың берінің тақырыбы бір болғанмен, оқиға байланысы, даму жолдары, тартылған желі, шешуі түрлі-түрлі. Бірінде Қозы Қөрпеш пен Баян сұлу өлеңі, екіншісінде қосылады, т.т. Шындыққа келетіні де, дұрысы да Баян мен Қозының бір-біріне деген сүйіспеншілігі ұзаққа бармай, қайғылы халге дұшар болуын баяндайтын нұсқасы. Қозы мен Баянға қойылған ескерткіш, олар жөніндегі халық аузындағы ән осыны растайды.

Сейпіл-Мәлік, Жамалдай,
 Бейнетіңе көнсем-ау,
 Қозы Қөрпеш, Баяндай
 Бір молада өлсем-ау!

Әсет осылай жырлайды, ырғакты әнге қосады.

Киелі махаббат иелерінің асыл арманы бұл! Кім сүйген жары, мәңгі махаббатымен бірге болуды арман етпеген. Шын ғашықтар жүрегі, рухы қашанда бірге болуды аңсайды. Жалғыздық, құдайға ғана жарасқан. Біз әнгімелеп отырған “Аңсаған менің әнімсің!” повесінде осындай синтез, лейтмотив басым. Сондықтан да еске ескі әдебиет үлгілері, классикалық шығармалар шоғыры түсіп отыр. Мақсат шендерестіру емес, өміршің шығарманың мінезін аша тұсу ниетінен туындаған ізгі ой. Қалай десек те, “Аңсаған менің әнімсің!” повесі қоңа канонды бұзып, өмірге жаңа махаббат үлгісін ұсынып отыр. Таңшолпан мен Алтай өмірде бірге келе жатыр. Қол ұстасқан қос жұп арамызда. Егіз өмір – махаббат жараптығына сүйсінесің, қызыға қарауға болады. Кітап авторы - Әбілфайыз Үйдырысов. Белгілі есім. Ол - әдебиетші, ол – ғалым, ол – ұстаз.

Таңшолпан мен Алтай, Алтай мен Таңшолпан! Қазақ оқырманын мен осы тың бейне - әдебиетке жаңа кейіпкерлердің келуімен құттықтаймын. Шынайы махаббат қашанда мәңгі. Шығармаға зор ғұмыры тілейік!

Қогабай Сөрсекеев, жазушы.

Мұрағат II
О перспективах

Казахский Институт Журналистики существует 6 лет. За это время институт провел 4 выпуска и подготовил около 150 газетных работников. Сейчас в институте только 2 курса. (91 студент) 3-4 курсов нет, т.к. за 1938-1939 учебный год набора студентов не производилось.

С апреля месяца 1940 года, имея свое небольшое учебное здание и общежитие на 100-110 человек, институт начал жить более-менее сносно. Смогли прилично оборудовать несколько кабинетов (Печати, Марксизма-Ленинизма, Военный,) которых до этого не было, разместили учебную библиотеку. Но все же, институт еще не стал в полной мере, как говорят, полнокровным организационно-завершившимся вузом с определенным контингентом слушателей, штатным профессорско-преподавательским составом и соответствующей материальной базой...

... Считаю необходимым обратиться со следующими предложениями:

1. Юридически оформить Институт Журналистики в ВКВШ как высшее учебное заведение и определить его место в системе вузов Советского Союза.

2. Оперативно руководить Институтом через определенное ведомство, которое бы планировало подготовку журналистов, литературных работников для редакций газет, журналов и издательств. Занималось бы конкретно административно-хозяйственным и методическим руководством института.

3. Для укрупнения Казахского Института Журналистики целесообразно

Фотошежіре

Журналистика белгіміндең 1953жылғы
үстаздарды мен түлектері

было бы сделать его межреспубликанским (Средне-Азиатским) Институтом. Мы имеем русское и казахское отделения, нужно организовать еще хотя бы узбекское и киргизское отделения. Преподавание в основном вести на русском языке, так что от Узбекистана и Киргизстана нам потребуется по одному преподавателю.

4. В связи с этим довести контингент слушателей института в ближайшие 2 года до 550-600 человек. Это, несомненно, будет способствовать закреплению в штат квалифицированного профессорско-преподавательского состава.

5. Создать для этого в течение 1941-42 года соответствующую учебно-материальную базу, а именно: специальный учебный корпус, новое студенческое общежитие и дом для профессорско-преподавательского состава. Без создания этой базы перспективы расширения института невозможны.

6. Составить и утвердить программы по основным дисциплинам для Института Журналистики, а также окончательно утвердить новый четырехгодичный учебный план.

7. Разработать типовое положение о газетно-производственной практике студентов Института Журналистики с утверждением его в управлении Пропаганды ЦК ВКП /б/.

8. Разработать положение о заочных отделениях Институтов Журналистики.

Ректор   У. Балкашев

- 819. Апсалямов Х.В.
- 820. Алистраженко А.Ф.
- 821. Гиндин О.Ю.
- 822. Дупленко Н.П.
- 823. Зыков Н.А.
- 824. Капитонов Х.П.
- 825. Носов Д.К.
- 826. Қасенов Ғабдолла
- 827. Кучеренко Г.Н.
- 828. Федоров Г.Н.
- 829. Франковский А.Ф.
- 830. Үсіпов Станбек

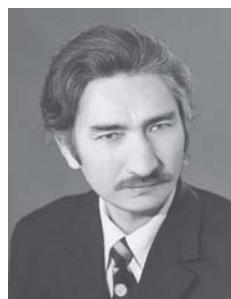

Ақын
Есләм Зікібаев

- 831. Хромов И.И.
- 832. Хайруллин К.А.
- 833. Шелестова И.А.
- 834. Арысбаев Мінер
- 835. Байқұлынов Нұрсағит
- 836. Бөлекбаев Манап
- 837. Кжахов Ф.Т.
- 838. Карслянц П.А.
- 839. Темкин М.М.
- 840. Поринг Е.А.
- 841. Нұрбеков Қапуза
- 842. Хохлов В.К.

1954-1959 жж.

- 843. Пархоменко Л.И.
- 844. Әбдірахманова Мадина
- 845. Погодаева Н.В.
- 846. Комиссарова Э.П.
- 847. Долгушина Л.А.
- 848. Ауытов Ахметжан
- 849. Аделова Малика

Ақын
Жүсіп Қыдыров

- 850. Ильина Н.Н.
- 851. Барманұлов Марат
- 852. Варавин В.П.
- 853. Құсайынов Айдарбек
- 854. Әбілдаев Бақтияр
- 855. Молдахметов Салық
- 856. Әбдіразақов Байжійт
- 857. Даудсенғалиев Саттар
- 858. Мұқатаев Ағыбай
- 859. Рысаев Таңатқан
- 860. Әбдіразақов Бекен

861. Сүйенішов Қомшабай
 862. Филиппова З.П.
 863. Ласийчук З.А.
 864. Чуев В.Ф.
 865. Әбішев Тынышбек
 866. Фролов А.Т.
 867. Волович В.Н.
 868. Томилова Л.П.
 869. Фидель И.Э.
 870. Игнатченко И.П.
 871. Қапашева Фатима

Derек

Филология ғылымдарының докторы, профессор
ҚОЖАКЕЕВ ТЕМІРБЕК
 факультетіміздің 1951 жылғы түлегі

Темірбек Қожакеев 1926 жылы 17 желтоқсанда Жамбыл облысы Мерке ауданының “Ойтал” ауылында шаруаның жанұссында дүниеге келген. Ол туған ауылындағы бастауыш мектепті бітірген соң, Мерке теміржол станциясына жақын жердегі қант заводының мектебінде 2 жыл оқып, 7

кластық білім алды. Жастайынан алғыр, зерек болып есken ол мұнымен токтап қалғысы келмей, аудан орталығындағы М.Калинин атындағы орта мектепке ауысып, оны 1944 жылы бітіріп шығады. 1944-1945 оку жылында Жамбыл қаласындағы педагогтік училищеге окуга түседі. 1944 жылдың күзінде Кенес Армиясы катарындағы азаматтық борышын өтөу үшін әскерге шакырылады. Т.Қожакеев 1948 жылдың Қазақ мемлекеттік С.М. Киров атындағы университеті филология факультетінің журналистика бөлімінде окуға түседі. Оны 1953 жылы үздік дипломмен бітіріп, сол жерге

Фотошешіре

МЕК мүшелері: Т.Қожакеев,
 Ш.Елеуkenов, Б.Жақып.

872. Левченко Зоя
 873. Михалищев А.В.
 874. Баймурзин Фани
 875. Шахваратов В.Ф.
 876. Дауітов Шамишіден
 877. Задін Рамадан
 878. Қенжебеков Садан
 879. Сыздықов Нияз
 880. Шашкин Зейін
 881. Падайников А.М.
 882. Олейников А.И.
 883. Лужбина Ж.А.
 884. Ширяев А.В.
 885. Кунин И.А.
 886. Каптепинина И.И.

оқытушылық қызметке қалдырылады.

Ұстаздық және ғылыми, шығармашылық жолдарды қатар алып жүріп, оның әркайсының өзінің сүбелі үлестерін косуды мақсат еткен Т.Қожакеев 1961 жылы “Қазақ совет фельетоны” деген тақырыпта кандидаттық диссертация корғап, филология ғылымының кандидаты деген ғылыми дәрежеге ие болады.

Т.Қожекеев 1970 жылы Әзіrbайжан мемлекеттік университетінің арнайы ғылыми кеңесінде “Қазақ сатиросы” деген тақырыпта докторлық диссертация корғап, 1972 жылы филология ғылымдарының докторы деген ғылыми дәреже ала-

ды. Ұстаз, ғалым Т.Қожакеев 1970-1972 оку жылында сырттан оқытын журналистика факультетінің, ал 1972-1987 оку жылдарында құндізгі журналистика факультетінің деканы болып қызмет етті. Оган 1974 жылы қазақ журналистика кафедрасының профессоры деген ғылыми атак берілді. 1976 жылдан бастап кафедра менгерушісі міндетін атқарады. 1991 жылы Қазақстан Жазушылар Одағы жаңындағы қоғамдық негізде жұмыс істейтін сыйқақшылардың “Найзагер” қауымдастырының

Президенті болып сайланады. Ол 1992 жылы 1934-1938 жылдардағы жазықсыз атылған мемлекет қайраткерлерінің, жазушы-журналистердің шығармашылық өміріне арналған “Жыл қҰстары” кітабы үшін Қазақстан Журналистер Одағының 1991 жылғы үздік сыйлығына ие болды. Ал, 1995 жылы Қазақстан Республикасының баспасөз тарихы жөніндегі ғылыми-зерттеу макалалары үшін Сәтімбек Төлешев атындағы жүлде беріледі.

Т.Қожакеев 1953 жылдан

1998 жылға дейін әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік Үлттық университетінің журналистика факультетінде тапжылмастан Ұстаздық етіп келді. Осы күнге дейін 6 мыңдай журналист кадрларын даярлауга катысып, қазақ елінің баспасөз ісін дамытуға зор үлес косты.

Фотошешіре

Декан Т.Қожакеев әріптестерімен бірге. 1980 жылдар.

887. Яқунин М.П.
 888. Зинченко Л.С.
 889. Илларианова З.П.
 890. Қазтаев Әлихан
 891. Некипелов В.В.
 892. Павлова Р.П.
 893. Сәрсенов Максим
 894. Злобин В.А.

Лебіз

ЕЛЖИРЕП, САҒЫНЫП ОТЫРАМЫН...

КазҰГУ-дің журфагы дегенде, Темірбек Қожакеевсіз атап мүмкін емес. Қожакеевсіз журфактың да сәні болмайтындей. Ол кісі – сатирик, тілі мірдің оғындары, айтқан сөзін өзгерту мүмкін емес. Ал енді Қожакеевтің айтқаны – аныз. Эр жылы окуға түскен, тіпті баяғыда бітірген жастардың аты-жөні, қайдан, қашан келгенін, оның не бітіріп жүргенін есте сақтау қабілеті адам айтса нанғысыз. Ол да – аныз.

Алғырылғы – компьютер бағдарламасы секілді. Көшілігі, тіпті бәрі Қожакеев маган былай деді деп жырлад жүреді. Мен ойлаушы едім, ол мені танымайтын шығар, жерлесі емеспін, ел танитын әкешшем, танымал аға-тұсым да жок, өзім де аса аса елеусіздеу студенттін деп, ойлад отырса менің де ойындан кетпес кездесулер болған екен.

Біз окуға түскен 1977 жылы еңбек стажы бағалы болды. Кәдімгідей женілдіктер болатын. Мен мектеп бітірген соң бір жыл қой бактый. Құжаттарымды тапсы-

- 895. Сыздықов Ерік
- 896. Мякиев Асхат
- 897. Васева А.С.
- 898. Войлокова Э.В.
- 899. Изю Ю.П.
- 900. Каракулова Е.А.
- 901. Нода П.Т.
- 902. Үсқақова Лина
- 903. Орловская Р.А.

Фотошежіре

Кафедра мемлекетшісі Т.Қожакеев ортада

рып, алғашқы шығарма жазудан айды аспаннан шығарып “5” алмасым бар ма? Сонда Қожакеев маган : “Құстанова, тұсақ пен ісектің не айырмасы бар?” - деп сұрады. Мен төмен қарап күлдім.

- Ә, біледі, бала, білген соң қүлді, сен түсесің окуға, - деді.

Екінші курсты бітірген соң Қостанай облысына картоп жинауға бара-тын болдық. Деканға кіріп: - Осылай да осылай, мен ауыр жұмысқа жара-маймын, - дедім.

- Ел ас жесе, мен саған тас же деп жатқан жоқпын. Айда, көзінді құрт, - демесі бар ма.

Сонымен, Қостанайдағы қызы еңбек менің ауруымға кедергі бола алған жок. Қайта таза ауада, курсастарымның ортасында сақайып, оналып, , төртбақ болып толысып кеткен едім. Сол Қостанайдан кетерде ірі тоқымалы сауыт сияқты жеңі қыска, бір кеудеше ұнап, естелік болсын деп ала салғам. Бір күні соны киіп алғып коридорда келе жатыр едім, коридордың екінші шетінен Қожакеев көрінді. Ол да, мен де тайсалмай карсы жүріп келеміз. Жақындағанда:

- Құстанова, сен, немене, менімен күресейін деп келе жатарсың ба? – дегені.

5-курска көшкенде күйеуге тиіп, балалы болды да Қазақ радиосында қалатын болдым. Жолдасымды Қостанай облысының газетіне жіберген еді. Ол да – журналист. Қожакеевтің үміт күтетін шәкірті болған. Үй жок, прописка жок, тек қолда бала, диплом қалтада. Жолдасым мені сылтаура-тып жіберген жеріне баруды кешіктіріп кешеуілдетіп жүрді. Бір күні жана туған баламды көтеріп автобустан түсіп келе жатыр едім: - Әй, Құстанова, - деді таныс дауыс, ана Олжаевты бұтынцын арасына қыса бермей, шығар бостандыққа, әйтпесе трибуналға берем, – дейді.

Апрыым-ай, менің кімге күйеуге шыққанымды қайдан білген десенізші. Қайран Қожакеев, журфакқа түскен ер баланы өзінің перзентіндей жіті баулып жүретін кең жүректі жан екен фой. Ол мені жақсы білмейді, танымайды дейтін менің өзім ол кісінің кей қылышы мен сөздерін еске алып, елжіреп сағынып отырамын...

Гүлжанат Құстанова

- 904. Куленева Дәмеш
- 905. Ахметова Төлеухан
- 906. Нұрманова Қазына
- 907. Федорова А.К.
- 908. Жаңабергенов Жәкебай
- 909. Тұсіпов Нұрадин
- 910. Қенжегалиев Құмар
- 911. Ұбыраев Жұніс
- 912. Сәбитов Рашит
- 913. Тасыбеков Орынбай
- 914. Мұстафин Бақыт
- 915. Әкімқұлов Еркінбай
- 916. Қалматаев Мұрат
- 917. Сұндетов Мағзом
- 918. Дүйсеев Қарық
- 919. Айдаров Нұртай
- 920. Әбенов Нұрыметжан
- 921. Тұяқбаев Сейдіғали
- 922. Ибрағимов Әбікүл

Аудармашы
Нина Скалковская

- 923. Қадырбаев Әбукәрім
- 924. Сыдықов Мұбәрек
- 925. Хайруллин Махат
- 926. Шахаров Иманзада
- 927. Молдағалиев Жайсанбек
- 928. Байғожиев Сейсенбай
- 929. Тұрбеков Жұға
- 930. Еремин С.И.
- 931. Лебедев А.И.
- 932. Костин А.Г.

933. Чернова З.А.
 934. Шатов П.Е.
 935. Каснер Б.А.
 936. Қалиев Құлтай
 937. Елеусізов Көлжан
 938. Газизов Елдар
 939. Герасименко Д.Я.
 940. Степанов Ф.И.
 941. Горелкин И.И.
 942. Выборнов Н.Ф.
 943. Шакарева Л.В.

**Қазақстан Халық жазушысы,
Қазақ ССР Мемлекеттік
сыйлығының лауреаты
Морис Симашко**

944. Филь Л.В.
 945. Ревидов Н.Е.
 946. Аナンьев А.А.

- 1955-1960 жок.**
 947. Меньшикова Н.Ф.
 948. Большаякова Э.В.
 949. Төлепбергенова
 950. Новоселова Г.А.
 951. Рогенблюк М.А.
 952. Сенников М.Д.
 953. Шах И.П.
 954. Ершова Г.П.
 955. Маслов Н.И.
 956. Сулейменова Роза
 957. Исакова Сажида
 958. Смокатнин М.В.
 959. Колдашева А.И.
 960. Бабусенкова Н.М.
 961. Шеріпов Әмірсейіт

- Мұрағат¹²**
Штат
ППС и обслуживающего персонала КазКИЖа
по состоянию на 10 марта 1940 г.
- 1 Балқашев Умутбай Мендекинович. Ректор 1898 Каз. Чл.КП(Б) К Высшее М.Г.У.
 2. Жеребятьев Федор Алексеевич. Зав. учебной частью 1904 Рус. В/п КазПИ
 3. Филиппов Иван Андреевич. Русск. Литер. 1905 Рус. В/п КазПИ (ст. препод.).
 4 Балакаев Маулен. Зав. кафедрой языка 1907 Каз. Чл.КП(б)К КазПИ.
 5 Яковлев Алексей Никандрович. и.о. зав. кафед. 1897 рус.
 6. Тулеев Сейдулла Рахатович. преп. Газет. дела. 1906 Каз. Среднее. Газетный работник редакция газеты "Каз правда".
 7. Якунин Александр Федорович. преп. истории СССР. 1898 Рус. Высшее.
 8.Хомутов Виктор Михайлович. преп. русск. языка 1890 Б/п Пед. Институт.
 9.Линчевский Александр. Доцент запад. Европ. Литерат. 1874 У к р . Кандид. Филолог. наук. КазПИ
 10. Лозинский Абоб Аркадьевич преп. Воен. Общ. Истории 1903 Еврей Чл.КП(б) К С.Х.П.И. Лектор Горкома КП(б)К.
 11. Федулова Любовь Александровна. Преп. русск. языка. 1891 рус.Б/п Ленинград.Пед.инст-т. Учительск. Инст-т.
 12. Саттаров Наурызбай. Преп. каз языка. 1916 Каз. Каз ПИ
 13.Салиев Шамурат. Географии 1907 Б/п Н/высш. Хим. Экон. Инс-т.
 14. Мергенов Тлек. Воен. Дела 1905 Чл.КП(б)К Сред. Хим. Экон. Инс-т.
 15. Майоров Иван Михайлович. Газ. дела 1898 Русс. Высшее стр. трак. Ин-т. г. Москва КИЖ им. Прады.
 17. Мухин Семен Васильевич. Ст. бухгалтер, 1885 б/п Сред. Семинарию
 18. Дмитриева Татьяна. Секретарь учеб части, 1912. Канд. КП(б)К
 19. Кононов Николай Зам. Рект. По адм. хоз. Час. 1911. Техн. Турксиба.
 20. Девяткина Мария. Машинистка, 1914. Б/п 9 летка.
 21. Исаева Шарифа. Библиотекарь, 1910 Каз.
 22. Якупова Алисия Галимжан. Зав. биб-кой ,1907. Там Канд.КП(б)К
 23. Коржibaев Нуркуват. Наборщик, 1908 Каз. Б/п Высшее 4 гр.
 24. Зюба Никита Михаилов. Печатник, 1908. Укр. 4 гр.
 25. Николаева Раиса Матвеевна. Кассир, 1918. Рус. 6гр.
 26. Куралев Иван Дмитриевич. Гардеробщик, 1922. ЛКСМК 6 гр.

Фотошежіре

ҚазКЖИ-дің 1940 жылғы түлектері

Дерек

Филология ғылымдарының докторы, профессор
КӘКИШЕВ ТҮРСЫНБЕК КӘКИШҰЛЫ
 факультетіміздің 1953 жылғы түлегіміз

Тұрсынбек Кекішұлы 1927 жылы 15 тамызда бұрынғы Ақмола (қазіргі Целиноград) облысы, Макин ауданының Даниловка селосында туған. 1944 ж. орта мектепті Ақмола қаласында тамамдаған. 1944-1945 ж. Ақмола облыстық қазақ драма театрының актері, 1945-1950 ж. С.М. Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университеті филология факультетінің журналистика бөлімінде оқиды. Соңғы жылды окуға қоса жұмыс істеп, “Лениншіл жас” газеті жұмысшы жастар бөлімінің менгерушісі, Қазактың мемлекеттік оқу-педагогика баспасында аға редактор міндеттерін атқарған.

1951 ж. Қазақстан Компартиясы Орталық комитеті жаңындағы Жоғарғы партия мектебінің марксизм-ленинизм классиктерінің шығармаларын қазақ тіліне аудару жөніндегі арнайы курсына окуға түседі. 1952 ж. ҚКП Орталық Комитеті жаңындағы Партия тарихы институтының кіші ғылыми қызметкері. 1956 ж. КПСС мүшесі, 1958 ж. Қаз. ССР ҒА-ның Тіл және әдебиет институтының аспиранты, 1960 ж. “Қазақ Совет әдебиетінің қалыптасу дәүріндегі идеялық-творчестволық мәселелері” (1917-1929) деген тақырыпта (ғылыми жетекшісі-проф. Е.Исмаилов) кандидаттық, 1972 ж. “Қазақ әдеби сынның туу және қалыптасу жолдары” деген тақырыпта докторлық диссертация корғаған. 1960-1968 ж. Қаз. ССР ҒА-ның М.О.Әуезов атындағы Әдебиет және өнер институтында аға ғылыми қызметкер, 1968 ж. С.М. Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университеті филология факультетінің Қазақ әдебиеті кафедрасының аға оқытушы, доцент қызметтерін атқарды. 1973 ж. профессор, 1978-1985 ж. филологияның сырттай оку факультетінің деканы, 1985-1986 ж. құндізгі факультетінің деканы, “1979ж. Қаз. ССР ғылымына енбекі сінген қайраткер, Жазушылар Одағының мүшесі.

Дерек

Публицист, қоғам қайраткері, өнертану ғылымының кандидаты, профессор
СМАЙЫЛОВ КАМАЛ СЕЙТЖАҢҰЛЫ
 факультетіміздің 1954 жылғы түлегі

К.С.Смайылов 1932 жылдың 24 сауірінде Караганды облысының ұлытау ауданында Сарлық селосында ауыл мұғалімінің отбасында туған. Камал 1939-1949 жылдары ұлытау орта мектебінде оқыды. 1949 жылы С.М.Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университетінің журналистика бөлімінде түсіп, 1954 жылы оны ұздік дипломмен бітірген. 1954 жылы “Лениншіл жас” газетіне шакырылып, аудар-

машы қызметін атқарған оны Караганды мен Ақмола облыстарындағы меншікті тілшісі қызметіне жібереді. 1960 жылы жаңадан ашылған жастардың ғылыми-көпшілік “Білім және енбек” журналына бас редактор болып тағайындалады. 1962 жылы Қазақстан комсомолы Орталық Комитетінің қатынысы болып сайланған. 1964 жылы Қазақ ССР Министрлер Кеңесінің жаңа ұйымдастырылған Кинематография жөніндегі мемлекеттік комитетті төрағасының бірінші орынбасары болып тағайындалып, 1965 жылдан “Қазақфильм” киностудиясының директорлық қызметін қоса атқарады. 1971 жылы Қазақстан Компартиясы Орталық Комитетінің насиҳат және үгіт бөлімі менгерушісінің орынбасары, кейін бірінші орынбасары болып қызмет істейді. 1973 жылы Қазақстан мемлекеттік Кинематография комитетінің төрағасы, 1977 жылы Қазақ ССР Министрлер Кеңесі мәдениет бөлімінің менгерушісі болып тағайындалады. 1980 жылы Қазақ ССР Министрлер Кеңесінің телевизия және радиохабар жөніндегі мемлекеттік комитетті төрағасының орынбасары қызметінде болып, 1983 жылы Қазақ ССР Министрлер Кеңесінің телевизия және радиохабар жөніндегі мемлекеттік комитетінің төрағасы болып тағайындалды. 1986 жылы Қазақстан Компартиясы Орталық Комитетті мәдениет бөлімінің менгерушісі болып тағайындалды. 1988 жылы “Мәдениет және тұрмыс” (қазіргі “Парасат”) журналының редакторы, 1989 жылы “Қазақстан коммунист” (қазіргі “Ақын”) журналдарының бас редакторы қызметін атқарған. 1990 жылы Қазақстан Журналистер одағы басқармасының төрағасы болып сайланды. 1993 жылдан Т.Жүргенов атындағы Қазақтың театр және кино институтының кафедра менгерушісі, доценттік, профессорлық қызметте болған.

Камал Смайылов – Қазақстан Журналистер, Жазушылар және өнертану

- 962. Ахметәлімов Амангелді
- 963. Оразаев Файзолла
- 964. Сушкива В.Н.
- 965. Ахметуллин Р.
- 966. Мұқаев Режан
- 967. Мұсірепов Ноғижан
- 968. Әубекіров Мақсұтжан
- 969. Мусин Баймопда
- 970. Сауытбаев Сабыр
- 971. Етекбаев Мұхаметжан
- 972. Сәрсенбаев Тілеужан

Ұстаз-ғалым
Зейнолла Тұтарбеков

- 973. Серікқалиев Зейнолла
- 974. Бегембаев Кенжебай
- 975. Тоқымбаев Мелс
- 976. Шоева Фермахан
- 977. Құсайынов Ташин
- 978. Тәжігулов Сәнгерей
- 979. Сапаров Дархан
- 980. Мусин Жанайдар
- 981. Қабдығалиев Зайдолла
- 982. Қыдыров Жұсіп
- 983. Қенпейілов Мырзабай
- 984. Иманбеков Тұтқабай
- 985. Жұнісов Ораз
- 986. Баймагамбетов Асылхан
- 987. Дененбеков Валерий
- 988. Асанов Сабырхан
- 989. Батырбаева Шарай
- 990. Жақыпов Мамадияр
- 991. Досов Серғазы
- 992. Дүйсембаева Т
- 993. Эдельман Л.Л.
- 994. Демидова В.И.
- 995. Гражданцев Ю.Н.
- 996. Бугацкий А.И.
- 997. Арцишевский А.А.
- 998. Патрин В.Н.
- 999. Пикузо А.С.
- 1000. Портной Марк
- 1001. Лорсанукаев
- 1002. Минаев В.Ф.
- 1003. Смородкин С.И.
- 1004. Татаринов Ю.Г.
- 1005. Чернов Ю.В.
- 1006. Сағындықова Мәрия
- 1007. Жантыхин М.К.
- 1008. Дәуеков Шопанғали
- 1009. Жансегіров Максим
- 1010. Қекетаев Ілияс
- 1011. Оспанов Сапар
- 1012. Исмағұлов Мұстафа
- 1013. Әмірзақов Дулат
- 1014. Қазыбаев Жұмағали
- 1015. Нұрмағамбетов Әдібек
- 1016. Нысанов Тілеуқадыр
- 1017. Рахиев Қабди
- 1018. Бақаев Мақан
- 1019. Нұсіпәлиев Қыдырбек

1020. Симақова Элия
 1021. Дорошенко Л.И.
 1022. Держиев И.Н.
 1023. Островерхов А.П.
 1024. Зуев А.Ф.
 1025. Раппопорт Е.Г.
 1026. Дороватовский А.Н:
 1027. Чинаев А.И.
 1028. Деминова А.И.
 1029. Дербенев А.А.
 1030. Садықов Әлімкүл

**Журналист
Мұғалімбай Жылқайдаров**

1031. Хрушев П.П.
 1032. Вильдт Л.А.
 1033. Қошаева Сәния
 1034. Яковлев Э.П.
 1035. Дмитриенко Е.К.
 1036. Родин Н.Я.
 1037. Квятковский Р.В.
 1038. Оспанова Раушан
 1039. Рамалицкий К.И.
 1040. Соловьева Р.Я.
 1041. Глюто С.П.
 1042. Панкратова Р.И.
 1043. Андонов М.А.
 1044. Браун Е.М.
 1045. Запорожский В.Я.
 1046. Агапитов И.Г.
 1047. Караваева А.М.
 1048. Николаева Ф.Т.
 1051. Коханов Н.А.
 1052. Сухомлинов А.А.
 1053. Лысенко А.Ф.

**Жазушы
Антонов Василий**

1054. Кулибаба Ю.Н.
 1055. Моисеева Г.А.
 1056. Дорош А.А.
 1057. Сумин Ю.И.
 1058. Серікқалиева Эльвира
 1059. Узбаканов Николай
 1060. Чеглаков В.И.
 1061. Мацкевич Э.О.
 1062. Албагачиев Магамет
 1063. Степанова С.С.
 1064. Дәүлетов Тілекқабыл

ғылымының кандидаты, кинематографистер одактарының мүшесі, С.Сейфуллин атындағы сыйлықтың иегері. Қазақстанның еңбек сіңірген қайраткері. “Құрмет белгісі” орденінің, бірнеше медальдардың иегері. Гуманитарлық Ғылымдар Академиясының толық мүшесі, Халықаралық журналистика институтының профессоры.

К.Смайылов 17 кітаптың, 300-ге жуық мәкалалардың авторы.

К.Смайылов 2003 жылдың 25 маусымында дүниеден озды.

Фотошежіре

**Үстаз-өрістестер профессор Зейнолла Қабдолов пен
профессор Тауман Амандосов студенттердің сүйектісіне айналған.**

Дерек

Қазақстан Мемлекеттік сыйлығының,
Халықаралық Дж. Неру атындағы

сыйлықтың лауреаты

ӘЛІМЖАНОВ ӘНУАР ТҰРЛЫБЕКҰЛЫ

факультетіміздің 1954 жылғы түлегі

Әнүар Әлімжанов қазіргі Алматы обл. Сарқанд ауданы, Қарлығаш ауылында дүниеге келген (12.5.1939-9.11.1993). Ол жазушы, журналист. Лепсі пед. училищесін (1994), ҚазМУ-ды (1954) бітірген. “Алма-Атинская правда”, “Литературная газета” (рессейлік), “Ленинская смена”, “Правда”(рессейлік) газеттерінде қызмет істеген. “Қазақфильм” студиясының, “Қазақ әдебиеті” газетінің бас редакторы, Қазақстан Жазушылар Одағы баскармасының 1-хатышысы, Қазақстан тарих және мәдениет ескерткіштерін корғау көгамы Орталық Қенесі төралқасының төрағасы болды. “Ақ дос., Сары дос, Кара дос”, (1958 ж), “Достар кездескендө” (1959 ж), “Мәңгілік тамырлар” (1960), “Сүмен құрылышынен елу мың мильт” (1962), “Қүнге бет алған керуен” (1963), “Жалындаған наиза” (1965), “Көгілдір таупар” (1964,67), “Отырадар ескерткіштері” (1966), “Махамбеттің жебесі” (1969,1972,1987), “Жәмшид айнасы” (1970), “Қарасұңқар көпірі” (1969), (1974), “Ұстаздың оралуы” (1978,1981), “Адамдар жолы” (1984), тағы басқа кітаптары жарық көрген. Екі томдық “Таңдаламалы шығармалары” (1989-1990) жарияланды.

Әлімжановтың шығармаларында бүтінгі өмір кешегі тарихтың жалғасы ретінде суретtelіп, халықтың жарқын жарқын болашаққа ұмтылған жасампаздық күресі, сарқылмас күш-куаты, өршіл үні, арман мүддесі көрініс табады. Бірсызыра шығармалары Азия, Африка халықтарының ұлт-азаттық күресіне арналған. Ол “Қүнге бет алған керуен” повесі үшін Қазақстан Ленин комсомолы сыйлығын (1965), “Көгілдір таупар” кітабы үшін Қазақстан мемлекеттік сыйлығын (1967), “Отырадан жеткен сый” және Үндістан тақырыбына жазған басқа да шығармалары үшін Джавахарлар Неру атындағы халықаралық сыйлық (1969) алды. Жазушы Қазақстан Жоғарғы Қенесінің, КСРО Жоғарғы Қенесінің депутаты, Бейбітшілікті корғау жөніндегі Қазақ қоғамы Орталық Қенесі төралқасының төрағасы, Азия елдері жазушылармен байланыс жөніндегі комитеттің мүшесі болды, “Құрмет белгісі”, “Халықтар достығы” ордендерімен марапатталған.

Мұрагат¹⁴

Алма-Ата.8 мая 1941 год.

О реорганизации Казахского Института Журналистики
Совет Народных Комиссаров постановляет:

1. Казахский институт журналистики как самостоятельную единицу ликвидировать.

2. Весь состав студентов, квалифицированный преподавательский персонал и контингент приема студентов на 1941-1942 год передать Казахскому Государственному Университету, организовав при Университете факультет журналистики.

Председатель Совета Народных Комиссаров Казахской ССР – Н. Үндасынов

Дерек

Кандидат филологических наук,
профессор

КРИКУНОВ ЮРИЙ АЛЕКСЕЕВИЧ
окончил наш факультет в 1956 году

Родился 26 сентября 1933 года в городе Алма-Ате. После окончания отделения журналистики филологического факультета КазГУ был направлен на работу в редакцию газеты “Правда Южного Казахстана” в Шымкенте, затем в журнал “Народное хозяйство Казахстана”.

В 1959 году пришел в КазГУ старшим преподавателем факультета журналистики. За 36 лет работы прошел все ступени преподавательской карьеры, опубликовал около восьмидесяти научных статей и разработок. В 1967 году защитил кандидатскую диссертацию по теме “Проблема характера в современном очерке”, является автором монографий “Сила газетного слова” (1980), “Подсказано жизнью” (1984), “Истина только одна” (1988), “Тебе, юнкор!” (1966); учебных пособий “Проблема характера в очерке” (1966), “Полвека в пути” (1969), “Рецензия в газете” (1975), “Главное призвание” (1979), “Психологические основы результативности устной и печатной пропаганды” (1983), “Моральная тема в газете” (1984), “Игровые задания по журналистике для студентов-иностраниц” (1989); также методических пособий, научно-публицистических статей в журнальной и газетной периодике Казахстана и СССР. В течение пяти лет Ю.А. Крикунов являлся главным редактором многотиражной газеты “Казахский университет”, возглавлял методическое бюро факультета журналистики. В 1984 году за заслуги в области высшего образования СССР Ю.А. Крикунов награжден нагрудным значком “За отличные успехи в работе”, приказом ректора университета неоднократно объявлялись благодарности. Всю творческую биографию Ю. А. Крикунов являлся одним из активных членов Союза журналистов Казахстана. В течение ряда лет руководил секцией литературно-художественной критики. Постоянно участвовал в теоретических семинарах и научно-практических конференциях, проводимых Союзом журналистов совместно с Казахским Государственным Университетом. Монография Ю.А. Крикунова “Истина только одна” в 1989 году была удостоена премии Союза журналистов Казахстана. В 1989 году за плодотворную и педагогическую деятельность Крикунову Ю.А. присвоено звание профессора. С 1990 – заведующий кафедрой журналистского мастерства и литературного редактирования. В 1993-1995 – декан факультета журналистики КазГУ им. аль-Фараби.

Лебіз

Слово об учителе и ученом

Юрий Алексеевич Крикунов – почти ровесник Казахского Национального Университета. Крупному ученому, профессору, журналисту, одному из плеяды тех, кого по праву можно назвать ядром интеллектуальной элиты исполнилось бы в 2003 году 70 лет. Преподаватель, заведующий кафедрой, декан факультета журналистики, он немало сделал для формирования современного образа казахстанской журналистики, образовательной и учебной базы факультета, готовящего работников средств массовой информации республики Казахстан.

Практический опыт, умение и желание расти творчески и научно. Такие люди формировали модель казахстанского образования.

Юрия Алексеевича уважали и любили студенты, продолжали любить и после получения диплома, и после первых успехов и журналистских премий. Ему была

- 1065. Зікібаев Ислам
- 1066. Қалмырзаев Әбдеш
- 1067. Ілиясов Сәбит
- 1068. Қоңыров Тілеубек
- 1069. Әлібеков Октябрь
- 1070. Байбурина Гулша
- 1071. Бекбергенова Үрысты
- 1072. Тұқыбаев Жұмамұрат
- 1073. Әлібеков Рахия
- 1074. Райымқұлов Есенбек
- 1075. Есенқұлов Шәкен

**Журналист, ғалым
Марат Ысқақов**

- 1076. Тілегенов Қайым
- 1077. Тұлтаев Құлмагамбет
- 1078. Хасенов Мәди
- 1079. Жұбанов Нұргожа
- 1080. Қартбаев Нұхы
- 1081. Махаметжанов Қырықбай
- 1082. Шайқақов Жолбосын
- 1083. Қадырханов Бақан
- 1084. Рақманов Жұсіп
- 1085. Қабылов Қажыбай
- 1086. Шәқіраторов Сержан
- 1087. Нұралиев Давил
- 1088. Еремин А.Т.
- 1089. Новиков А.Д.
- 1090. Мальковская Р.А.
- 1091. Үрысбекова Зейнеп
- 1092. Құдабаев Рахметолла
- 1093. Зәуірбеков Ашықбек
- 1094. Сағымбек Рамазан
- 1095. Қабдешов Құмарғали

**Ғалым, үстаз
Зейнолла Айтімов**

- 1096. Найманбаев Қалдарбек
- 1097. Масғұтов Совет
- 1098. Қошқарбаев Мұратбек
- 1099. Қасымбек Қарсыбай
- 1100. Севастьянов В.С.
- 1101. Дағлетшина В.В.
- 1102. Ботезату И.Г.
- 1103. Работнев Г.П.
- 1104. Ливинский Ю.П.
- 1105. Гуревич Э.В.
- 1106. Тасқаев И.А.

1107. Энгельман В.А.
 1108. Луговой Г.Р.
 1109. Чадов Л.Ф.
 1110. Волович Г.М.
 1111. Щучкин В.А.
 1112. Қалиева Қамар
 1113. Якименко Л.В.
 1114. Беляев В.А.
 1115. Серікбаев Ш.
 1116. Оспенников И.А.
 1117. Насыров Ракип

Жазушы-журналист Жайық Бектұров

1118. Вишневский В.А.
 1119. Абязова Галия
 1120. Никитин Л.Н.
 1121. Васильев В.И.
 1122. Денисенко Г.И.
 1123. Дураев Н.И.
 1124. Голубцев Ю.И.
 1125. Пастухова Г.Л.
 1126. Витвицкий П.П.
 1127. Брегеда М.С.
 1128. Зенкова И.Г.
 1129. Гурин П.Д.
 1130. Кимеклис Г.Ф.
 1131. Дадабаев Ю.Х.
 1132. Сорокалет А.А.
 1133. Козельский Л.И.
 1134. Приходько С.Е.
 1135. Үйсінбаев Тоқсанбай
 1136. Қенжегалиев М
 1137. Олжабаев Гүсман
 1138. Түнелдіков Әбу
 1139. Тұсіпбаев Қарақойшы
 1140. Жантыбаев Қалижан

Журналист, жазушы Жәнібек Қербозин

1141. Айтмагамбетов Е.
 1142. Оспанов Қайыргелді
 1143. Жұсіпов Балтабай
 1144. Тәкешов Хафіз
 1145. Әлжанов Құлман
 1146. Құсманова Сәруар
 1147. Ҳакимов Қомытбай
 1148. Сұлейменов Әнуар
 1149. Әміржанов Абай
 1150. Рысбеков Қайыпберген
 1151. Халидулин Әнуарбек

уготована судьба любимого и уважаемого Учителя, человека, несущего свет знаний. Его любили за открытость и приветливость, уважали за принципиальность, некоторые даже боялись его за строгий нрав и объективность. Каждое его занятие превращалось в мини-представление определенной темы. Это был изящный, филигранный урок, мастер-класс для будущих журналистов. Рассказы о его семинарах передавались из уст в уста. Преподаватели могли запросто завернуть к нему на урок, поучаствовать в обсуждении, а в результате научиться чему-то новому: одним из первых Юрий Алексеевич стал развивать концепцию новых жанровых форм – журналистское расследование, версия, литературно-критическая статья в современных условиях, рецензия. В последствии все это вылилось в написание развернутого учебного пособия “Рецензия в газете”, а также в научно-методические статьи, затрагивающие вопросы формирования жанровой структуры журналистских текстов. До сих пор оригинальными остаются разработанные им курсы: “Литературная критика в печати”, “Психология журналистского творчества”, “Освещение вопросов морали и нравственности в СМИ”, “Проблемы здравоохранения в печати”.

Ключевым направлением в его научной, педагогической и организационной деятельности явилось руководство кафедрой журналистского мастерства и литературного редактирования, которую он в 1990 году принял из рук известного профессора, одного из первых исследователей теории и практики казахской публицистики Таумана Салыкбаевича Амандосова. Кафедра к этому времени была представлена такими талантливыми учеными как Абдул-Хамид Мархабаев, Бауыржан Жакып, Амантай Шарипов и др. После ухода из жизни Ю.А. Крикунова знамя кафедры подхватил ученик Т.С. Амандосова – Б. Жакып. Сегодня кафедра получила новое название и специальность – издательское дело и редактирование, возглавляет ее кандидат филологических наук, доцент Кайрат Сак.

Любимым рабочим местом профессора Ю.А. Крикунова всегда оставалась студенческая аудитория. Он был прекрасным лектором, умел завладеть вниманием аудитории, серьезно занимался организацией встреч и семинаров известных журналистов, производственных практик, круглых столов для студентов факультета. В свою очередь, практические журналисты не только безмерно уважали Юрия Алексеевича, но и нуждались в его оценке, поощрении, комментарии. Очень охотно принимали предложения о сотрудничестве с университетом, воспринимая это предложение как высокую степень доверия Учителя. Именно в период руководства факультетом Юрия Алексеевича (1993-1995 г.г.) связь теоретиков и практиков казахстанской журналистики была невероятна крепка. Прежде всего, в силу того, что как преподаватели факультета журналистики, так и работники СМИ понимали, осознавали, что делают общее дело: готовят кадры для казахстанской журналистики.

Он остается в нашей памяти светлым и красивым Человеком, с гордым, высоким и благородным призванием, которому все было принесено в жертву.

Дудинова Е.И., Мухамадиева Л.И.

Фотошешіре

Жазушы-публицист Камал Сейтжанулы 70-жаста. Проф. Намазалы Омашулының күнтүкшітавы

Постановление

Ректората Казахского государственного университета им. С.М.Кирова 16 мая 1941 года “О мероприятиях в связи с организацией при университете факультета журналистики”.

Ректорат постановляет:

1. План мероприятий в связи с организацией факультета журналистики – утвердить.

Ректор университета

(И.Лукьянен)

Фотошежіре

КазКЖИ-дің алғашқы студенттері. 1930 - жылдар

Мұрағат¹⁶

**ПРИКАЗ
По народному комиссариату Просвещения
Казахской ССР**

г. Алма-Ата

№ 549

от 14 мая 1941 г.

§ 1.

Ликвидированный, на основании постановления Совнаркома Казахской ССР от 8/? с.г. за № 328, Казахский институт журналистики принять Казахскому государственному университету, организовав при последнем специальный факультет журналистики.

§ 2.

По приему института журналистики создать комиссию в составе следующих товарищей:

- 1. Лукьянен - председатель
- 2. Балхашов - член
- 3. Вечкутов - член
- 4. Сокольский - член
- 5. Булин - член
- 6. Скакун - член
- 7. Сукач - член

Предложить комиссии закончить свою работу до 1/?I – с.г. и акт приказа предоставить мне на утверждение.

§ 3.

Все имущество и ценности принять в КазГУ по балансу. Совет народных комиссаров. Казахской советской социалистической республики

**Вр. и.о. Народного Комиссара Просвещения Казахской ССР
А. Кенжалин**

- 1152. Машрапов Тудахун
- 1153. Байжауов Сәдуақас
- 1154. Жүкешов Теміркүл
- 1155. Баувазов Мурсалим
- 1156. Шугаева Гулсара
- 1157. Гадиев Рафкат
- 1158. Базарбаев Ермырза

1957-1962 жж.

- 1159. Никитин В.Н.
- 1160. Козлов И.Е.
- 1161. Галанцев Б.В.
- 1162. Петренко А.Т.
- 1163. Берг В.П.
- 1164. Рыльская Л.П.
- 1165. Ысқақов Болат
- 1166. Соловьев Г.Г.
- 1167. Соболева А.Л.
- 1168. Харченко В.П.
- 1169. Купреев М.П.
- 1170. Шапоров А.С:
- 1171. Мельников Ф.И.
- 1172. Күзембаева Галина
- 1173. Козаченко Ф.Г.
- 1174. Сармурзина Шолпан
- 1175. Подовинников А.И.
- 1176. Криницкий В.А.
- 1177. Грязнов В.П.
- 1178. Досanova Марас
- 1179. Жанбыршин Терекбай
- 1180. Беркимбаев Тоқтасын
- 1181. Нұрбаев Асқар
- 1182. Рақымбеков Рашид
- 1183. Рұстемов Арыстан
- 1184. Салықов Елемес
- 1185. Сартаев Тұрсынбек
- 1186. Сагындықов Берікбай
- 1187. Тәүкебаев Жандай
- 1188. Тыныбаев Фалым
- 1189. Шыңғысов Айтмұхамбет
- 1190. Жұмағалиев Қайрат
- 1191. Мерешева Маруся
- 1192. Жанболатов Мейрамбек
- 1193. Битаев Тәжібай

Фотошежіре

**K. Әзірбаев және журналист
О.Мацкевич**

- 1194. Есмақанов Баймұрат
- 1195. Оразбеков Нұрмахан
- 1196. Жайтабаров Қарлыбай
- 1197. Әдетов Бекболат
- 1198. Ақбердиев Жолдас
- 1199. Байзаков Әзімжан
- 1200. Байларов Илияс
- 1201. Құдабаева Қемила
- 1202. Бекетов Диқанбек
- 1203. Рақымжанов Смағұл

1204. Қайдаров Саламат
1205. Сатаңғұлов Қуаныш
1206. Нұртазаев Мадияр
1207. Қасенов Қабыкен
1208. Жұмаканов Жүсіп
1209. Серікбаев Қалтай
1210. Төлөндінов Жазбек
1211. Бейсенбеков Елжас
1212. Бекбаев Әбділбәрі

**Ақын
Сабырхан Асанов**

1213. Талғаров Қасенхан
1214. Уақитов Әбдікөрім
1215. Тоқбергенов Төлеген
1216. Дағбаев Мұнал
1217. Қоқашев Әтепік
1218. Ұлтанбаев Рәділбек
1219. Сәденов Қағазбек
1220. Машанов Ұәжіт
1221. Қаженов Рамазан
1222. Чунтонова Н.Т.
1223. Афанаһев М.К.
1224. Смирнова Р.М.
1225. Күшкір С.А.
1226. Размазин А.А.
1227. Журавлев М.М.
1228. Разумовский Ю.С.
1229. Мотов Ю.А.
1230. Червяков В.Д.
1231. Сухова С.С.
1232. Майшанский Х.В.
1233. Хамхаев М.М.

**Журналист
Мамадир Жақып**

1234. Никонов М.И.
1235. Кириченко И.М.
1236. Малинка П.М.
1237. Штульберг А.В.
1238. Таратута Ж.В.
1239. Трегер Я.С.
1240. Кускова Г.И.
1241. Мезенцев В.Е.
1242. Фадеев А.М.
1243. Варкентин А.А.
1244. Моргунов А.А.

Дерек
Әйгілі спорт журналисті, публицист
БЕРДІҚҰЛОВ СЕЙДАХМЕТ
факультетіміздің 1956 жылғы түлегі

Сейдахмет Бердіқұлов 1933 жылы 9 мамырда Алматы облысы, Жамбыл ауданындағы Қарақастек селосында дүниеге келді. Онжылдықты 1951 жылы бітіріп, ҚазМУ-дің журналистика факультетіне түсті. Оны 1956 жылы бітіргеннен кейін “Лениншіл жас” газетінде 1965 жылға дейін жұмыс істеп, қатардағы әдеби қызметкерден жауапты хатшылықта дейін көтерілді.

1965 жылы республикалық балалар газеті “Қазақстан пионерінің” редакторы 1970 жылдан 1986 жылға дейін “Лениншіл жас” газетінің редакторы болды. 1986-1991 ж. ж. “Жалын” баспасының, 1991-1944 ж.ж. “Балауса” баспасының директоры болды.

С.Бердіқұлов Қазақстан спортын және спорт жүлдемдерінің табыстарын насаихаттауға, казак спорт журналистикасын қалыптастыруға көп еңбек сіңірген. Қазақстан спорт журналистері федерациясының алғашқы төрағасы болды.

С.Бердіқұлов тек журналист қана емес, 1960 жылдан бастап әдеби көркем шығармалар жазумен де айналысқан. Оның өз замандастарының жасампаз емірін бейнелейтін, адамдар бойындағы ар-өздан, адамгершілік парыз, азаматтық қасиет сияқты жайларды сез ететін кітаптары казак оқырмандарына таныс. “Ол орамал жоғалмайды” (1965), “Жүрек үйіктауды білмейді” (1966), “Нар тәуекел” (1967), “Жұмыр жерде теңбіл доп” (1968), “Егеулі наиза” (1969), “Аспаннан шұға жауған күн” (1975), “Ушінші подъезд” (1980), “84 жылдың тенденсіз 16 күні” (1982), “Пердесіз көніл” (1983), “Арбаган мені бір сикыр” (1987) т.б. кітаптары жарық көрғен. Біраз туындылары орыс, венгр, неміс, поляк, испан, фин т.б. халықтардың тілдеріне аударылған. Ол Ш.Айтматовтың, Э.Хәмінгүэйдің, Дж. Лондонның, А.Хейлидің, Н.Мейлердің жекелеген шығармаларын қазақ тіліне аударған. Жазушының орыс тілінде “Острый клинок” атты жинағы жарық көрді.

1997 жылдан спорт тақырыбына жазып жүрген үздік журналистерге С.Бердіқұлов атындағы жүлде беріліп, футболдан журналистермен баспағерлер командаларының жарысы өткізіліп тұрады. С.Бердіқұлов 1994 жылы 26 мамыр күні дүние салды.

Фотошешіре

**Жыл сайын-
Сейдахмет
Бердіқұлды
еске алуға
арналған
турнир
отеді.**

Дерек
КР Мәдениет қайраткері, ақын
ЕРКІН ІБІТАНОВ
факультетіміздің 1956 жылғы түлегі.

Еркін Жұмаділұлы Ібітанов 1935 жылы Алматы облысы Райымбек ауданындағы Қарасаз ауылында дүниеге келген. рта мектепті бітіргеннен кейін ел өміріне араласып еңбек жолын бастады. 1956 жылы Қазақ мемлекеттік университетінің журналистика факультетін бітірді. 1956-66 жылдары аудандық мәдениет болімінде, 1966-95 жылдары «Советтік шекара», «Хантәңір» газеттерінде болім менгерушісі, жауапты хатшы, редактордың орынбасары қызметтерін атқарған. Қазақ поэзиясының Хантәңір, ақыны Мұқағали Макатасытың соңынан ере шыққан дарынды ақынның алғашкы елеци 1953 жылы «Лениншіл жас» газетінде жарық көрғен. 1959 жылы «Жырга сапар», 1962 жылы «Қойшылар», 1984 жылы «Арман әлем» 1990 жылы «Хантәңір, кайдасын?», 2002 жылы «Қасиетті де қасиетті ғасырым», 2003 жылы «Елшінбұйрек» атты жыр жинақтары жүртшылықтың жүргегінен орын алған ақынға 2004 жылы «Қазақстан Республикасының Мәдениет қайраткері» деген атақ берілді. Тұған ауылынан жыраққа кетпеген талантты ақын Еркін Ібітанов қазір де сонда тұрады.

Дерек

Журналист-публицист, аудармашы
ЖАНҰЗАКОВ ТЕЛЬМАН
факультеттіміздің 1957 жылғы түлегі

Тельман Жанұзаков 1935 жылы Алматы облысы, Нарынқол ауданының Нарынқол селосында туған. 1957 жылы С.М.Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университетті филология факультетінің журналистика бөлімін бітірген. Журналистік қызыметпен студент кезінен, яғни 1956 жылдан айналысқан.

Әуелі “Лениншіл жас” газетінде әдеби қызыметкер, кейіннен бөлім менгерушісі, редактордың орынбасары қызыметтерін аткарған.

1957 – 1971 жылдары “Правда” газетінің Қазақ ССР бойынша меншікті тілшісі, 1972-1974 жылдары республикалық сатира журналы “Ара” – “Шмелдің” бас редакторы болған. 1974 жылдың соңынан 1978 жылға дейін Қазақфильм киностудиясы директорының орынбасары, Қазақстан кинемографистер Одағы Басқармасының екінші хатшысы қызыметтерінде болған.

Тельман Жанұзаков 1959 жылдан СССР Журналистер одағының мүшесі. Ол республикалық және одактың баспасөз бетіндегі публицист әрі очеркіст ретінде танылады. Мұнаймен қатар ол әдеби көркем аудармамен де мол шұғылданады. Т. Жанұзаков орыс және батыс классиктерінің біршама шығармаларын қазақ тіліне аударды.

КПСС мүшесі Т.Жанұзаков қалалық және аудандық Советтерге бірнеше рет депутат болып сайланған. 1978 жылы қайтыс болды.

Myragam¹⁸

Постановление

Ученого Совета КазГУ об итогах зимней экзаменационной сессии (от 15 марта 1943 г.)

Современно неудовлетворительно работает факультет журналистики.

Постановили:

Совет поручает ректорату Университета улучшить руководство работой факультета журналистики (15 марта 1943 г.)

Председатель Ученого Совета

Дерек

ҚР Мемлекеттік сыйлығының лауреаты,
жазушы-драматург
ҚАЛИХАН ЫСҚАҚОВ
факультеттіміздің 1957 жылғы түлегі

Қ.Ысқақов 1935жылы наурызда Шығыс Қазақстан облысы, Қатон-Қарағай ауданы, Тонқайың селосында туған. Больше-Нарым ауданындағы “Жұлдыз” селолық орта мектебін бітірген соң, Қазақтың С.М.Киров атындағы мемлекеттік университетті филология факультетінің журналистика бөліміне түсіп, оны 1957 жылғы аяқтайды.

Университет бітіргеннен кейін республикалық “Қазақ әдебиеті”, “Лениншіл жас ” газеттерінде, “Мәдениет және тұрмыс” журналында әдеби қызыметкер, бөлім менгерушісі қызыметтерін аткарған.

1965-1967 жылдары Москвадағы сценаристер мен режиссерлар дайындағының Жоғарғы курсты тәмамдаған. 1962-72 жылдары Ш.Айманов атындағы “Қазақфильм” киностудиясындағы үшінші творчествалық бірлестіктің бас редакторы болған. 1972 жылдан Қазақстан Жазушылар одағы Басқармасы мүшесі.

Қ.Ысқақовтың творчествалық қызыметі 1957 жылдан басталған. Ол бірнеше әңгіме, повесть, романдардың, драматургиялық шығармалардың, киноценариелердің, көркем драмалардың авторы. 1961 жылы алғашқы әңгімелері “Жол басы” жинағында жарияланған. Содан бері ширек ғасыр уақыт ішінде Қ.Ысқақов қалың оқырманға кеңінен таныстал қаламгерге айналды.

- 1245. Краснер В.Г.
- 1246. Болдагоев Г.И.
- 1247. Новоселов Г.Д.
- 1248. Степанец Л.Е.
- 1249. Котелевский Г.А.
- 1250. Толгинский В.Д.
- 1251. Лошак В.Г.
- 1252. Киреев М.М.
- 1253. Воронков И.В.

Халықаралық «Алаш» сыйлығының лауреаты, жазушы Бек Тоғысбаев

- 1254. Биляев В.С.
- 1255. Старов Н.М.
- 1256. Антипов И.В.
- 1257. Шашардин В.К.
- 1258. Корнилова А.А.
- 1259. Байсиров М.Г.

1958-1963 ж.ж.

- 1260. Ойнағбай Қаһар
- 1261. Қалаубай Даян
- 1262. Есмағамбетов Сейіл
- 1263. Оразиев Тұрган
- 1264. Баянбаев Қайырден
- 1265. Молдақұлов Жорабай
- 1266. Жаңабаев Ахмет
- 1267. Керімов Лазар
- 1268. Қарнығаев Ермұқан
- 1269. Аренский-Сибilev B.E.
- 1270. Жұнісбеков Әлімхан
- 1271. Дәүітова Тұрсынхан
- 1272. Батизат В.С.
- 1273. Адаев Мұқан
- 1274. Әрімбекова Қуләш
- 1275. Ахметов Өтен
- 1276. Ақбаев Наурызбай
- 1277. Ахметов Ергали
- 1278. Бейсенова Мәйкен
- 1279. Дүйсенбаев Есенбай
- 1280. Жансарбаев Айдарбек
- 1281. Жаркенов Қабыш
- 1282. Үбыраев Нарбай
- 1283. Қалдыбаев Әлдихан
- 1284. Қалиев Байынқұл
- 1285. Керімбаев Ермек
- 1286. Қүсепбаев Оразбек
- 1287. Құмісбаев Өтеген
- 1288. Мәлібеков Н.
- 1289. Мәйкенова Гүлбану
- 1290. Мұқанбетов Әлібек
- 1291. Серікбаев Тоқташ
- 1292. Тапалова Елемес
- 1293. Тектібаев Болатбек
- 1294. Тынышбаев Бексұлтан
- 1295. Әсербаева Мәкен
- 1296. Құсайынов Есбол
- 1297. Шымбалов Асқар
- 1298. Мирошникова В.Ф.
- 1299. Мирошников В.М.
- 1300. Гүсін Г.П.

1301. Петряева Н.П.
1302. Егоров Ю.Н.
1303. Есқазиева Мая
1304. Брамник Э.К.
1305. Резник С.С.
1306. Маляр С.И.
1307. Бай Л.Н.
1308. Косецова М.И.
1309. Ахметова Рәзия
1310. Буднев В.С.
1311. Серегин В.И.
1312. Макарочкина Л.М.

**Ақын
Жақсылық Сәтібеков**

1313. Зальцман Е.П.
1314. Бекова П.Х.
1315. Молдағалиева Әлия
1316. Оралбаев Әкімжан
1317. Малдыбаев Айдарбек
1318. Боярская К.А.
1319. Артемьева А.Т.
1320. Белан В.Н.
1321. Пронина Т.С.
1322. Привалова М.Е.
1323. Демидова Н.А.
1324. Қазиев Қарауылбек
1325. Жұмабеков Сәрсенбек
1326. Толыбаев Құрманбай
1327. Илиясов Байтұрсын
1328. Жапаров Әнуар
1329. Мокрецова Н.И.
1330. Аскаров Идош
1331. Сәрсекеев Қоғабай
1332. Есекеев Жұмабай
1333. Сейсенбаев Жүсіпқали

**Ақын
Бекен Өбдіразақов**

1334. Далябаев Бақтыбай
1335. Ементаев Маман
1336. Темірбеков Жақсылық
1337. Мырзабекова Рафіда
1338. Манасылыпов Фарит
1339. Нұргалиев Рымғали
1340. Старчукова Н.С.
1341. Әкімжанова Нұржамал
1342. Жармұхамедов Серікбай
1343. Есназаров Сейдін
1344. Мұфтахов Нұридин

Мұрағат¹⁹

Приказ № 284 По Казахскому Государственному Университету имени С.М.Кирова

г.Алма-Ата

“23” июня 1944г.

№1

Объявляю, что согласно распоряжению Совета Народных Комиссаров Союза ССР от 15 апреля 1944 года за №8154-р Казахский Государственный Университет имени С.М.Кирова отнесен к числу Высших Учебных Заведений - ПЕРВОЙ КАТЕГОРИИ.

Ректор университета

(И.Лукьяненц)

Фотошежіре

Факультет тұлектері - майдангер-журналистер. 1944ж.

Мұрағат²⁰

По факультету журналистики за период 1945 года

Всего студентов обучалось в 1944-1945 учебном году (октябрь месяца) казахское – 46, русское – 125.

В 1945 году аспирант кафедры казахской литературы Турганбаев издал статью: “Роль журнала “Айкан” в развитии казахской литературы в период буржуазно-демократической революции”. В статье дается выяснение и оценка значения и роли журнала “Айкан”...

Преподаватель Окулов Г.С. в 1944 г. выпустил: учебное пособие для студентов факультета журналистики. Конец декабря 1945г. выпустил книгу: “Исторический образ развития периодической печати в России, начиная с 18 века”...

29/III – в 1945 году существовала на факультете журналистики кафедра теории и практики большевистской печати...

Мұрағат²¹

Отчет об учебной практике факультета журналистики за 1946-47 учебный год

1. Учебно-производственная база

Как известно, за факультетом специально прилепленных аудиторий для учебных занятий не было. Приходилось пользоваться помещениями почти всех факультетов университета. Бывали случаи, когда учебные занятия начинались с опозданием из-за отсутствия свободных аудиторий.